

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΤΕΛΩΝΕΙΑΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΣΧΕΣΕΩΝ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ- ΠΟΛΙΤΩΝ

ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ
ΤΩΝ ΣΥΝΗΘΕΣΤΕΡΩΝ ΕΡΩΤΗΜΑΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ, ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ:

- Φ.Π.Α.
- ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2012

ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΥ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ (Φ.Π.Α.), (αρμοδιότητα της Δ/σης Φ.Π.Α.)

1. Υποβολή περιοδικής δήλωσης.

Χρόνος και Τρόπος υποβολής της περιοδικής δήλωσης:

• Η περιοδική δήλωση υποβάλλεται στην ΔΟΥ που είναι αρμόδια για την φορολογία εισοδήματος:

- Για κάθε ημερολογιακό μήνα: για όσους τηρούν Γ΄ κατηγορίας βιβλία Κ.Β.Σ. και το Δημόσιο εφόσον έχει υποχρέωση υποβολής περιοδικής δήλωσης.

- Για κάθε ημερολογιακό τρίμηνο: για όσους τηρούν Β΄ κατηγορίας βιβλία Κ.Β.Σ. ή δεν είναι υπόχρεοι σε τήρηση βιβλίων (π.χ. ο φορολογικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα υποκείμενου στο φόρο εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος, υπό ίδρυση επιχείρηση που δεν τηρεί βιβλία).

• Οι εμπρόθεσμες περιοδικές δηλώσεις υποβάλλονται αποκλειστικά και μόνο με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet, για όλους τους υποκείμενους στο φόρο.

• Οι εκπρόθεσμες και τροποποιητικές περιοδικές δηλώσεις υποβάλλονται:

α) για φορολογικές περιόδους από **1.1.2011 και εφεξής**, στην αρμόδια ΔΟΥ σε έντυπη μορφή ή μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet έως την **1.4.2012**, ενώ από την ημερομηνία αυτή και μετά αποκλειστικά και μόνο με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet.

β) για φορολογικές περιόδους μέχρι και **31.12.2010** αποκλειστικά και μόνο στην αρμόδια ΔΟΥ σε έντυπη μορφή.

• Η υποχρέωση υποβολής της περιοδικής δήλωσης με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 5 της ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011.

• Με την υποβολή της δήλωσης καταβάλλεται το σύνολο του χρεωστικού υπολοίπου και των ενδεχόμενων φορολογικών προσαυξήσεων, ή τουλάχιστον το 40% του χρεωστικού υπολοίπου στην περίπτωση εμπρόθεσμης περιοδικής (αρχικής ή τροποποιητικής) δήλωσης. Σε αντίθετη περίπτωση η περιοδική δήλωση θεωρείται ως μη υποβληθείσα και δεν παράγει έννομα αποτελέσματα.

Στην περίπτωση της τμηματικής καταβολής του χρεωστικού υπολοίπου και καταβολής τουλάχιστον του 40% ως πρώτη δόση με την υποβολή της δήλωσης, το υπόλοιπο ποσό προσαυξημένο κατά 2% καταβάλλεται σε δύο ισόποσες μηνιαίες δόσεις, μέχρι την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του επόμενου και του μεθεπόμενου μήνα που ακολουθούν την υποβολή της δήλωσης, με την προϋπόθεση ότι κάθε δόση είναι τουλάχιστον 300 ευρώ εκτός από την τελευταία δόση η οποία μπορεί να είναι μικρότερη από 300 ευρώ.

• Σε περίπτωση που χρεωστική περιοδική δήλωση υποβάλλεται μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet και δεν περιλαμβάνει το ορθό ποσό προς καταβολή, η αρχική δήλωση διαγράφεται μέσω του ειδικού δικτύου και υποβάλλεται εκ νέου. Εάν η αρχική δήλωση δεν είναι δυνατό να διαγραφεί πριν την ημερομηνία πληρωμής του χρεωστικού υπολοίπου μέσω των τραπεζών, η εμπρόθεσμη περιοδική δήλωση υποβάλλεται εκ νέου στην αρμόδια ΔΟΥ μέχρι τη μεθεπόμενη τοπικά εργάσιμη ημέρα της καταληκτικής, προσκομίζοντας στο τμήμα ΦΠΑ της αρμόδιας ΔΟΥ το αποδεικτικό υποβολής της αρχικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet. (βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011).

Καταληκτική προθεσμία υποβολής της περιοδικής δήλωσης:

Α. Η περιοδική δήλωση υποβάλλεται μέχρι:

α) Την **26^η ημέρα** του επόμενου μήνα από τη λήξη της φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά η δήλωση, εφόσον προκύπτει χρεωστικό υπόλοιπο.

β) Την **τελευταία ημέρα** του επόμενου μήνα από τη λήξη της φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά η δήλωση, εφόσον προκύπτει μηδενικό ή πιστωτικό υπόλοιπο.

Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που η δήλωση έναρξης, η δήλωση διακοπής υπαγομένων σε ΦΠΑ δραστηριοτήτων, η δήλωση οριστικής παύσης εργασιών, ή η δήλωση μεταβολών μετάταξης λόγω λύσης και θέσης σε εκκαθάριση, υποβάλλονται εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το άρθρο 36.1.α, β και γ του Κώδικα ΦΠΑ, μετά την καταληκτική προθεσμία υποβολής της περιοδικής δήλωσης, η περιοδική δήλωση υποβάλλεται εμπρόθεσμα μέχρι την 26^η του επόμενου μήνα από την υποβολή των ανωτέρω δηλώσεων.

(βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011).

Β. Στις περιπτώσεις που οι δηλώσεις υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., λόγω τεχνικής αδυναμίας υποβολής τους μέσω του συστήματος TAXISnet ή πληρωμής τους μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων και του Διατραπεζικού Συστήματος ΔΙΑΣ η προθεσμία υποβολής τους είναι η μεθεπόμενη εργάσιμη ημέρα της καταληκτικής.

(βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011).

Γ. Σε περίπτωση γενικής αργίας ή τοπικής αργίας, ή τοπικά μη εργάσιμης ημέρας οι ανωτέρω καταληκτικές ημερομηνίες υποβολής μεταφέρονται την επόμενη τοπικά εργάσιμη ημέρα (βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011).

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση γενικής αργίας είναι δυνατή η υποβολή της περιοδικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet την νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής. Αντίθετα στην περίπτωση της τοπικής αργίας ή τοπικά μη εργάσιμης ημέρας δεν είναι δυνατή η υποβολή της περιοδικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet και η περιοδική δήλωση υποβάλλεται την πρώτη εργάσιμη ημέρα μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής στη Δ.Ο.Υ. σε έντυπη μορφή.

Δ. Όταν η περιοδική δήλωση Φ.Π.Α., που υποβλήθηκε ηλεκτρονικά μέσω του TAXISnet, απορριφθεί λόγω λανθασμένης καταβολής του χρεωστικού υπολοίπου, η προθεσμία υποβολής παρατείνεται μέχρι την 5^η ημέρα του μεθεπόμενου μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά η δήλωση, εφόσον η περιοδική δήλωση είχε αρχικά υποβληθεί εμπρόθεσμα, είχε δοθεί εμπρόθεσμα η εντολή πληρωμής στην Τράπεζα και υπήρχε τουλάχιστον το ακριβές υπόλοιπο του χρεωστικού υπολοίπου της περιοδικής δήλωσης στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο πραγματοποιήθηκε η καταβολή, την ημερομηνία πληρωμής.

Στην περίπτωση αυτή ο υποκείμενος στο φόρο υποβάλλει εκ νέου την απορριφθείσα περιοδική δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (στην ανωτέρω προθεσμία) συνυποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις (βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011).

2. Υποβολή εκκαθαριστικής δήλωσης.

Χρόνος και Τρόπος υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης:

- Οι εμπρόθεσμες εκκαθαριστικές δηλώσεις υποβάλλονται αποκλειστικά και μόνο με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet.

- Οι εκπρόθεσμες και τροποποιητικές εκκαθαριστικές δηλώσεις υποβάλλονται:

α) Στην αρμόδια ΔΟΥ σε έντυπη μορφή εάν αφορούν διαχειριστικές περιόδους που έχουν λήξη μέχρι και **31.12.2009**.

β) Στην αρμόδια ΔΟΥ σε έντυπη μορφή ή μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet εάν αφορούν διαχειριστικές περιόδους με λήξη από **1.1.2010 και εφεξής**, ενώ από **1.4.2012** οι δηλώσεις αυτές υποβάλλονται **αποκλειστικά και μόνο** με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet.

- Η υποχρέωση υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης με τη χρήση ηλεκτρονικής μεθόδου μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet δεν υφίσταται στις περιπτώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 3 της ΑΥΟ ΠΟΛ 1045/2012.

- Σε περίπτωση που χρεωστική εκκαθαριστική δήλωση υποβάλλεται μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet και δεν περιλαμβάνει το ορθό ποσό προς καταβολή, η αρχική δήλωση διαγράφεται μέσω του ειδικού δικτύου και υποβάλλεται εκ νέου. Εάν η αρχική δήλωση δεν είναι δυνατό να διαγραφεί πριν την ημερομηνία πληρωμής του χρεωστικού υπολοίπου μέσω των τραπεζών, η εμπρόθεσμη εκκαθαριστική δήλωση υποβάλλεται εκ νέου στην αρμόδια ΔΟΥ μέχρι τη μεθεπόμενη τοπικά εργάσιμη ημέρα της καταληκτικής, προσκομίζοντας στο τμήμα ΦΠΑ της αρμόδιας ΔΟΥ το αποδεικτικό υποβολής της αρχικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet.

Καταληκτική προθεσμία υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης:

A. Η εκκαθαριστική δήλωση ΦΠΑ υποβάλλεται:

α) Μέχρι την **10^η Απριλίου** του επόμενου έτους για τους υποκείμενους που κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου τηρούσαν βιβλία Β΄ κατηγορίας, ή δεν υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων του Κ.Β.Σ. (π.χ. ο φορολογικός αντιπρόσωπος στην Ελλάδα υποκείμενου στο φόρο εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος, υπό ίδρυση επιχείρηση που δεν τηρεί βιβλία).

β) Μέχρι την **20^η Μαΐου** του επόμενου έτους, για τους υποκείμενους που κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου τηρούσαν βιβλία Γ΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ., το Δημόσιο, καθώς και στην περίπτωση λήξης της διαχειριστικής περιόδου λόγω θανάτου φυσικού προσώπου.

(βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1045/2012).

Σημειώνεται ότι από 1/1/2012 και εφεξής ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου εντός του ημερολογιακού έτους (π.χ. παύσης εργασιών την 15/3/2012) η εκκαθαριστική δήλωση υποβάλλεται το επόμενο ημερολογιακό έτος, στις ανωτέρω προθεσμίες (10/4/2013 για υποκείμενους που τηρούν Β΄ κατηγορίας βιβλία του ΚΒΣ).

B. Στις περιπτώσεις που οι δηλώσεις υποβάλλονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., λόγω τεχνικής αδυναμίας υποβολής τους μέσω του συστήματος TAXISnet ή πληρωμής τους μέσω των πιστωτικών ιδρυμάτων και του Διατραπεζικού Συστήματος ΔΙΑΣ η προθεσμία υποβολής τους είναι η μεθεπόμενη εργάσιμη ημέρα της καταληκτικής.

(βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1045/2012).

Γ. Σε περίπτωση γενικής αργίας, τοπικής αργίας ή τοπικά μη εργάσιμης ημέρας οι ανωτέρω προθεσμίες μετακυλίνουν στην επόμενη τοπικά εργάσιμη ημέρα.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση γενικής αργίας είναι δυνατή η υποβολή της εκκαθαριστικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet την νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής. Αντίθετα στην περίπτωση της τοπικής αργίας ή τοπικά μη εργάσιμης ημέρας δεν είναι δυνατή η υποβολή της εκκαθαριστικής δήλωσης μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet και η εκκαθαριστική δήλωση υποβάλλεται την νέα καταληκτική ημερομηνία υποβολής στη ΔΟΥ.

(βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1045/2012).

Δ. Όταν η εκκαθαριστική δήλωση Φ.Π.Α., που υποβλήθηκε ηλεκτρονικά μέσω του TAXISnet, απορριφθεί λόγω λανθασμένης καταβολής του χρεωστικού υπολοίπου, η προθεσμία υποβολής παρατείνεται μέχρι την 5^η ημέρα του μεθεπόμενου μήνα που ακολουθεί τη λήξη της φορολογικής περιόδου στην οποία αφορά η δήλωση, εφόσον η εκκαθαριστική δήλωση είχε αρχικά υποβληθεί εμπρόθεσμα, είχε δοθεί εμπρόθεσμα η εντολή πληρωμής στην Τράπεζα και υπήρχε τουλάχιστον το ακριβές υπόλοιπο του

χρεωστικού υπολοίπου της εκκαθαριστικής δήλωσης στον τραπεζικό λογαριασμό από τον οποίο πραγματοποιήθηκε η καταβολή, την ημερομηνία πληρωμής.

Στην περίπτωση αυτή ο υποκείμενος στο φόρο υποβάλλει εκ νέου την απορριφθείσα εκκαθαριστική δήλωση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. (στην ανωτέρω προθεσμία) συνυποβάλλοντας τα απαραίτητα δικαιολογητικά από τα οποία να προκύπτει ότι πληρούνται οι προαναφερθείσες προϋποθέσεις.
(βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1045/ 2012).

3. Υποβολή τελευταίας περιοδικής και εκκαθαριστικής δήλωσης Φ.Π.Α. σε περίπτωση μετασχηματισμού των επιχειρήσεων με το ν.2166/1993.

Στον μετασχηματισμό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2166/1993 (ΦΕΚ 137/Α') όπως ισχύει, οι μετατρεπόμενες, συγχωνευόμενες ή απορροφώμενες επιχειρήσεις υποβάλλουν στην αρμόδια για τη φορολογία τους Δ.Ο.Υ. εκκαθαριστική δήλωση για τις πράξεις που πραγματοποίησαν μέχρι τον χρόνο σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού. Ως ημερομηνία αφετηρίας για την προθεσμία εμπρόθεσμης υποβολής της εκκαθαριστικής δήλωσης θεωρείται η ημερομηνία ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού.

Επιπλέον, από το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού και μέχρι το χρόνο ολοκλήρωσης του μετασχηματισμού, κάθε μία από τις μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις για τις πράξεις που διενεργεί στο όνομά της αλλά για λογαριασμό της προερχόμενης από το μετασχηματισμό αυτό εταιρείας, υποχρεούται να υποβάλλει περιοδικές δηλώσεις για κάθε φορολογική περίοδο, με το δικό της ΑΦΜ. Περισσότερες διευκρινίσεις έχουν δοθεί με την Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ 1131/1995.

Ειδικά για την διαδικασία υποβολής των ανακεφαλαιωτικών πινάκων από μετασχηματιζόμενες επιχειρήσεις σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2166/1993 (ΦΕΚ Α'137) και τα προβλεπόμενα στην υπ' αριθ. 1055240/439/0015/9.5.1995/ΠΟΛ1131/95 εγκύκλιο, έχουν δοθεί οδηγίες με την Ε.Δ.Υ.Ο. 1091531/7453/1653/Δ0014/25.9.2009.

4. Κυρώσεις στην περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ.

- α) Προσαύξηση 1,5% για κάθε μήνα καθυστέρησης (με ανώτατο ποσοστό το 60%), εφόσον από τη δήλωση προκύπτει φόρος για καταβολή.
- β) Πρόστιμο από 117 έως 1170€ το οποίο κατά τον συμβιβασμό μειώνεται στο 1/3 στην περίπτωση πιστωτική ή μηδενικής δήλωσης.

5. Υποχρεώσεις σε περίπτωση οριστικής παύσης εργασιών/διακοπής εργασιών

Σε περίπτωση παύσης εργασιών, πρέπει να εκπληρωθούν οι παρακάτω υποχρεώσεις:

- υποβολή περιοδικής δήλωσης μέχρι την 26^η ημέρα του επόμενου μήνα που ακολουθεί τη φορολογική περίοδο (μήνα ή τρίμηνο), στην οποία ανήκει το τελευταίο χρονικό διάστημα λειτουργίας του υποκείμενου.

Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση που η δήλωση οριστικής παύσης εργασιών υποβάλλεται εμπρόθεσμα, σύμφωνα με το άρθρο 36.1. γ του Κώδικα ΦΠΑ, μετά την καταληκτική προθεσμία υποβολής της περιοδικής δήλωσης, η περιοδική δήλωση υποβάλλεται εμπρόθεσμα μέχρι την 26^η του επόμενου μήνα από την υποβολή της

δήλωσης παύσης εργασιών (π.χ. παύση εργασιών νομικού προσώπου που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ την 27/03/2012, δήλωση της παύσης εργασιών στο Τμήμα Μητρώου της ΔΟΥ την 27/04/2012, προθεσμία υποβολής περιοδικής δήλωσης για την φορολογική περίοδο 1/03/2012 – 27/03/2012 την 26/05/2012). (βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011).

- υποβολή εκκαθαριστικής δήλωσης:

α) Μέχρι την 10η Απριλίου του επόμενου έτους για τους υποκείμενους που κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου τηρούσαν βιβλία Β' κατηγορίας ή δεν υποχρεούνται σε τήρηση βιβλίων του Κ.Β.Σ.

β) Μέχρι την 20η Μαΐου του επόμενου έτους, για τους υποκείμενους που κατά τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου τηρούσαν βιβλία Γ' κατηγορίας του Κ.Β.Σ.

(βλ. σχετ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1045/2012).

- έκδοση ειδικού στοιχείου αυτοπαράδοσης για τα αποθέματα της επιχείρησης, πάγια (εφόσον έχει παρέλθει η πενταετής περίοδος διακανονισμού του φόρου που τα επιβάρυνε κατά την αγορά τους) και εμπορεύσιμα, που υπάρχουν κατά την στιγμή της παύσης στην κατοχή της επιχείρησης.

6. Υποβολή ανακεφαλαιωτικών πινάκων.

Οι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες (ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών - ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών), από **1.1.10** υποβάλλονται για κάθε ημερολογιακό μήνα.

Η υποβολή των αρχικών και εμπρόθεσμων ανακεφαλαιωτικών πινάκων πραγματοποιείται υποχρεωτικά αποκλειστικά και μόνο ηλεκτρονικά μέσω του ειδικού δικτύου (TAXISnet) για κάθε ημερολογιακή περίοδο με εξαίρεση τις περιπτώσεις των επιχειρήσεων που μετασχηματίζονται, μετατρέπονται, συγχωνεύονται, διασπώνται ή απορροφώνται και όπου αυτό δεν είναι δυνατό.

Ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή των αρχικών και εμπρόθεσμων ανακεφαλαιωτικών πινάκων ορίζεται η 26η ημέρα του επόμενου μήνα από τη λήξη της μηνιαίας περιόδου την οποία αφορά (είτε μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet είτε μέσω της Δ.Ο.Υ.). Σε περίπτωση αργίας, η ανωτέρω καταληκτική ημερομηνία μεταφέρεται την επόμενη εργάσιμη ημέρα.

Εφόσον την καταληκτική ημερομηνία υποβολής διαπιστώνεται ότι υπάρχει τεχνική αδυναμία του ειδικού δικτύου (TAXISnet) να κάνει αποδεκτή την υποβολή των ανακεφαλαιωτικών πινάκων, αυτοί θα υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στη Δ.Ο.Υ. την επόμενη τοπικά εργάσιμη ημέρα.

Οι διορθωτικοί ανακεφαλαιωτικοί πίνακες υποβάλλονται προαιρετικά ηλεκτρονικά για ημερολογιακές περιόδους από 1.1.2010 και εφεξής και σε έντυπη μορφή στην ΔΟΥ για ημερολογιακές περιόδους έως και 31.1.2009.

Οι εκπρόθεσμοι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες υποβάλλονται προαιρετικά ηλεκτρονικά για ημερολογιακές περιόδους από 1.1.2011 και εφεξής και σε έντυπη μορφή στη ΔΟΥ για ημερολογιακές περιόδους έως και 31.12.2010.

Οι ανακεφαλαιωτικοί πίνακες μπορούν να υποβάλλονται και στα ΚΕΠ σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 1045138/2497/604/Δ0014/27.04.2005 (ΦΕΚ615/Β'/10.05.2005).

7. Υποβολή δήλωσης INTRASTAT.

Η στατιστική δήλωση INTRASTAT υποβάλλεται μηνιαίως, είτε εντύπως στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., είτε σε ηλεκτρονική μορφή, ανεξαρτήτως της κατηγορίας τήρησης βιβλίων του Κ.Β.Σ.. Η κεντρική σελίδα της υπηρεσίας ηλεκτρονικής υποβολής της δήλωσης INTRASTAT βρίσκεται στην ηλεκτρονική δ/νση: «<http://eurostat.statistics.gr/>».

Η προθεσμία υποβολής της δήλωσης INTRASTAT, εφόσον υποβάλλεται εντύπως στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ακολουθεί τις ημερομηνίες υποβολής των περιοδικών δηλώσεων ΦΠΑ, σύμφωνα με τα όσα αναφέρθηκαν ανωτέρω.

Τα στατιστικά κατώφλια που ισχύουν από 1.1.2012 έως 31.12.2012 διαμορφώνονται ως εξής: α) εκατόν δεκαπέντε χιλιάδες ευρώ (115.000) για τις αφίξεις και β) ενενήντα χιλιάδες ευρώ (90.000) για τις αποστολές.

(βλ. σχετ., ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1098/2006, ΑΥΟΟ ΠΟΛ 1127/2009, ΑΥΟ ΠΟΛ 1267/2011, Εγκύκλιος ΠΟΛ 1036/2012).

8. Τρόπος υποβολής περιοδικών, εκκαθαριστικών δηλώσεων ΦΠΑ και ανακεφαλαιωτικών πινάκων ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών – ενδοκοινοτικών παραδόσεων αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών, μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet.

Οι υποκείμενοι στο φόρο για να υποβάλλουν τις δηλώσεις ηλεκτρονικά μέσω του ειδικού δικτύου TAXISnet πρέπει να πιστοποιηθούν από τη Γενική Γραμματεία Πληροφορικών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.), ακολουθώντας τη διαδικασία εγγραφής στις ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

Η διαδικασία εγγραφής για τους νέους χρήστες του TAXISnet περιλαμβάνει τα εξής βήματα:

1. Υποβολή Αίτησης Εγγραφής

Ο υποψήφιος νέος χρήστης του TaxisNet συμπληρώνει ηλεκτρονικά την αίτηση εγγραφής του, δηλώνοντας το όνομα (username) και τον κωδικό πρόσβασης (password) που επιθυμεί να έχει ως χρήστης του συστήματος. Με την επιτυχή ολοκλήρωση των ελέγχων του συστήματος ο χρήστης λαμβάνει σημείωμα στο οποίο αναγράφονται ο Α.Φ.Μ., η ημερομηνία και η ώρα υποβολής της αίτησης καθώς επίσης και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να μεταβεί στη Δ.Ο.Υ., για να παραλάβει τον κλειδάριθμο και να ολοκληρώσει το δεύτερο βήμα.

2. Έγκριση αίτησης στη Δ.Ο.Υ.

Ο υποψήφιος νέος χρήστης του TaxisNet μεταβαίνει στο τμήμα Μητρώου της Δ.Ο.Υ. και ζητά την έγκριση της αίτησής του. Απαιτείται αυτοπρόσωπη παρουσία του φορολογούμενου στη Δ.Ο.Υ. εφόσον πρόκειται για Φυσικό πρόσωπο, είτε του νομίμου εκπροσώπου για Νομικά Πρόσωπα και Ενώσεις Προσώπων. Το μόνο στοιχείο που απαιτείται είναι ο Α.Φ.Μ. και το έγγραφο ταυτοποίησης (αστυνομική ταυτότητα, διαβατήριο κ.λπ.) το οποίο πρέπει να είναι καταχωρημένο στο ΜΗΤΡΩΟ TAXIS. Σε περιπτώσεις αδυναμίας αυτοπρόσωπης παρουσίας του φυσικού προσώπου ή του νομίμως εκπροσωπούμενου το μη φυσικό πρόσωπο στην Δ.Ο.Υ., για την παραλαβή του κλειδαριθμού απαιτείται η προσκόμιση ειδικού πληρεξουσίου εγγράφου διάρκειας τεσσάρων μηνών, το οποίο θα φέρει το γνήσιο της υπογραφής του εξουσιοδοτούντος από Αστυνομικό τμήμα ή Κ.Ε.Π. και δεν απαιτείται να είναι συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο.

3. Ενεργοποίηση Λογαριασμού Χρήστη (User Account)

Ο υποψήφιος νέος χρήστης του TaxisNet ενεργοποιεί ηλεκτρονικά τον λογαριασμό του. Στο βήμα αυτό του ζητείται να αλλάξει τον αρχικό κωδικό πρόσβασης (password). Η ενεργοποίηση του λογαριασμού του απαιτεί τη γνώση τριών (3) κωδικών: το όνομα χρήστη (username), τον κωδικό πρόσβασης (password) και τον κλειδάριθμο, ο οποίος παραλαμβάνεται μόνο από τον ίδιο το χρήστη.

Οι χρήστες του TaxisNet που αυτή τη στιγμή κάνουν χρήση των υφισταμένων ηλεκτρονικών υπηρεσιών, θα διατηρηθούν σε ισχύ. Θα μπορούν να υποβάλλουν κάθε είδους δήλωση. Αν επιθυμούν να κάνουν χρήση των νέων υπηρεσιών που θα παρέχονται σταδιακά (εξουσιοδοτήσεις σε λογιστές, πρόσβαση στη συνολική φορολογική εικόνα, μεταβολές προσωπικών στοιχείων, επιχείρησης κλπ) θα πρέπει να επισκεφθούν τη Δ.Ο.Υ. το αργότερο μέχρι 30/06/2012 προκειμένου να ολοκληρώσουν τη διαδικασία έγκρισης της αίτησης. Για τους χρήστες αυτούς η Αίτηση Έγγραφής θα γίνει αυτόματα κατά τη διαδικασία μετάπτωσης των στοιχείων των υφισταμένων χρηστών.

(βλ. σχετ. Α.Υ.Ο. 1178/2010, Εγκύκλιο ΠΟΛ 1086/2011, Α.Υ.Ο.Ο. ΠΟΛ 1249/2011).

9. Διευκρινίσεις σχετικά με τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και την εγγραφή των υποκειμένων στο φόρο στο Μητρώο V.I.E.S.

Κάθε υποκείμενος στο φόρο που είναι εγκατεστημένος στο εσωτερικό της χώρας και προτίθεται να πραγματοποιήσει ενδοκοινοτικές συναλλαγές (ενδοκοινοτική απόκτηση – ενδοκοινοτική παράδοση – ενδοκοινοτική παροχή υπηρεσιών – ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών) έχει υποχρέωση πριν την έναρξη της συναλλαγής (τιμολόγησης) να υποβάλλει στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. «δήλωση έναρξης – μεταβολής εργασιών φυσικού προσώπου» (έντυπο Μ2) ή «δήλωση έναρξης – μεταβολής εργασιών μη φυσικού προσώπου» (έντυπο Μ3), κατά περίπτωση, για την εγγραφή του στο μητρώο V.I.E.S.

Στη συνέχεια προβαίνει, πριν την έναρξη κάθε συναλλαγής στον έλεγχο εγκυρότητας του κοινοτικού Α.Φ.Μ./Φ.Π.Α.σε σχέση με την επωνυμία του. Ο έλεγχος εγκυρότητας του κοινοτικού Α.Φ.Μ./Φ.Π.Α. πραγματοποιείται στην ηλεκτρονική διεύθυνση «http://ec.europa.eu/taxation_customs/vies/», καθώς και στην ενότητα «Εγκυρότητα φορολογικών στοιχείων» στην ηλεκτρονική διεύθυνση της Γ.Γ.Π.Σ. «www.gsis.gr/on_line_gpiresies/epixiriseis/e-epixiriseis.html». Για τα κράτη μέλη που δεν είναι δυνατό να γίνει επιβεβαίωση της επωνυμίας μέσω των ηλεκτρονικών αυτών διευθύνσεων, ο έλεγχος εγκυρότητας πραγματοποιείται τηλεφωνικά από το τμήμα Β΄ της Δ/σης Ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών στον αριθμό 210-3640076.

Τέλος, προκειμένου για αγαθά, απαραίτητη προϋπόθεση για να θεωρηθεί μια συναλλαγή ως ενδοκοινοτική είναι και η αποδεδειγμένη φυσική διακίνηση των αγαθών μεταξύ διαφορετικών κρατών μελών (βλ. σχετ. Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1201/1999).

Σημειώνεται ότι από 01/01/2010 στους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες καταχωρείται και η συνολική αξία των ενδοκοινοτικών παροχών και λήψεων υπηρεσιών εφόσον: i) ο τόπος φορολογίας είναι το κράτος μέλος του λήπτη των υπηρεσιών και υπόχρεος για την καταβολή του φόρου είναι ο λήπτης των υπηρεσιών (σύμφωνα με το άρθρο 14 παρ. 2 περ. α΄ του Κώδικα ΦΠΑ) και ii) οι υπηρεσίες δεν απαλλάσσονται από το φόρο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις στο κράτος μέλος του λήπτη των υπηρεσιών, δηλαδή δεν δηλώνονται οι πράξεις για τις οποίες δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής φόρου από το λήπτη.

Σημειώνεται ότι όσον αφορά την ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών, η υποχρέωση εγγραφής στο V.I.E.S. και υποβολής ανακεφαλαιωτικών πινάκων ισχύει για κάθε υποκείμενο στο φόρο, ανεξάρτητα εάν πρόκειται για υποκείμενο στο φόρο που απαλλάσσεται στο εσωτερικό λόγω μικρού τζίρου (μικρές απαλλασσόμενες επιχειρήσεις), ή οι πράξεις του απαλλάσσονται από το φόρο (πράξεις του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ, αγρότες του ειδικού καθεστώτος). Το ίδιο ισχύει και για τις ενδοκοινοτικές παροχές υπηρεσιών (υπηρεσίες που φορολογούνται σε άλλο κράτος μέλος, σύμφωνα με το άρθρο 14.2.α του Κώδικα ΦΠΑ), από οποιοδήποτε υποκείμενο στο φόρο.

10. Πώς αποδίδεται ο Φ.Π.Α., για ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών ή ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών για την οποία πρέπει να αποδοθεί φόρος από πρόσωπα που στερούνται του δικαιώματος έκπτωσης του φόρου.

Τα μη υποκείμενα στο φόρο νομικά πρόσωπα, τα πρόσωπα που ενεργούν αποκλειστικά πράξεις για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης του φόρου των εισροών τους, οι απαλλασσόμενες μικρές επιχειρήσεις και οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος καθίστανται υπόχρεοι για την καταβολή ΦΠΑ για την ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών, καθώς και την ενδοκοινοτική λήψη υπηρεσιών που πραγματοποιούν. Ο φόρος αποδίδεται με περιοδική δήλωση που υποβάλλεται μέχρι τη δεκάτη πέμπτη (15η) ημέρα του επομένου μήνα που ακολουθεί το μήνα που κατέστη απαιτητός ο φόρος, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 και 18 του Κώδικα Φ.Π.Α., μόνο για τις φορολογικές περιόδους που πραγματοποιούνται τέτοιες συναλλαγές.

Ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών

Ειδικότερα για τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών η υποχρέωση για την καταβολή του φόρου υφίσταται και η περιοδική δήλωση υποβάλλεται στις περιπτώσεις που:

α) οι συναλλαγές που πραγματοποιούν υπερβαίνουν το όριο των 10.000,00€ (χωρίς το ΦΠΑ) από όλα τα κράτη μέλη, κατά την τρέχουσα διαχειριστική περίοδο, καθώς και την επόμενη διαχειριστική περίοδο (ανεξάρτητα ύψους αποκτήσεων).

β) τα ανωτέρω πρόσωπα επιλέγουν τη φορολόγησή τους, αποκτώντας ΑΦΜ/ΦΠΑ και κοινοποιώντας τον στον προμηθευτή τους. Η επιλογή αυτή γίνεται με υποβολή δήλωσης μεταβολών - μετάταξης, η οποία ισχύει τουλάχιστον για δύο πλήρεις διαχειριστικές περιόδους, μετά την πάροδο των οποίων μπορεί να ανακληθεί. Η ανάκληση θα ισχύει από την επόμενη διαχειριστική περίοδο.

Ενδοκοινοτικές λήψεις υπηρεσιών

Η υποχρέωση για καταβολή ΦΠΑ για υπηρεσίες που λαμβάνονται από άλλο κράτος μέλος και οι οποίες φορολογούνται στην Ελλάδα, σύμφωνα με το άρθρο 14.2.α του Κώδικα ΦΠΑ, ισχύει για κάθε υποκείμενο στο φόρο, ανεξάρτητα από το ύψος των υπηρεσιών αυτών.

Επίσης η υποχρέωση αυτή ισχύει και για τα ΝΠΔΔ, τα οποία διαθέτουν ΑΦΜ για ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών που πραγματοποιούν, καθώς και για τα ΝΠΔΔ τα οποία παράλληλα ασκούν δραστηριότητα που υπάγεται στο φόρο ανεξάρτητα από το εάν οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για τη φορολογητέα δραστηριότητα ή για τη δραστηριότητα δημόσιας εξουσίας.

Σημειώνεται ότι στις ανωτέρω περιπτώσεις τα πρόσωπα αυτά δεν έχουν υποχρέωση υποβολής εκκαθαριστικής δήλωσης, αντίθετα υποχρεούνται στην υποβολή ανακεφαλαιωτικού πίνακα ενδοκοινοτικών αποκτήσεων αγαθών και λήψεων υπηρεσιών και δήλωσης INTRASTAT εφόσον έχουν υπερβεί το στατιστικό κατώφλι εξομοίωσης.

11. Τόπος φορολόγησης υπηρεσιών.

Από 1.1.2010

α) Υπηρεσίες που παρέχονται προς **υποκείμενους στο φόρο** (επιχείρηση), φορολογούνται στον τόπο του λήπτη (πελάτη), εκτός από τις εξής υπηρεσίες:

- υπηρεσίες σχετικές με ακίνητο (φορολόγηση στον τόπο του ακινήτου),
- μεταφορές προσώπων (φορολόγηση ανάλογα με το διανυόμενο διάστημα),
- καλλιτεχνικές, εκπαιδευτικές κλπ. υπηρεσίες και από 1.1.2011 το δικαίωμα εισόδου σε ανάλογες εκδηλώσεις (φορολόγηση στον τόπο εκτέλεσης),
- υπηρεσίες εστιατορίου και εστίασης (φορολόγηση στον τόπο πραγματοποίησης και σε περίπτωση ενδοκοινοτικών ταξιδίων μεταξύ Ελλάδος και άλλων κρατών μελών, φορολόγηση στον τόπο αναχώρησης του ταξιδιού),
- μίσθωση μεταφορικών μέσων μέχρι 30 ημέρες και προκειμένου περί πλοίων μέχρι 90 ημέρες (φορολόγηση στον τόπο που το μεταφορικό μέσο τίθεται στη διάθεση του πελάτη),

β) Υπηρεσίες που παρέχονται προς **μη υποκείμενους στο φόρο** (τελικούς καταναλωτές) φορολογούνται στον **τόπο του παρέχοντος**, εκτός από τις υπηρεσίες που αναφέρονται στην περίπτωση **(α)** ανωτέρω και επιπλέον τις εξής υπηρεσίες:

- υπηρεσίες μεσαζόντων (φορολόγηση στον τόπο που φορολογείται η κύρια υπηρεσία που αφορά η μεσολάβηση),
- μεταφορά αγαθών (φορολόγηση ανάλογα με το διανυόμενο διάστημα) και προκειμένου για ενδοκοινοτικές μεταφορές αγαθών φορολόγηση στον τόπο αναχώρησης,
- παρεπόμενες της μεταφοράς υπηρεσίες (φορολόγηση στον τόπο που εκτελούνται)
- πραγματογνωμοσύνες και εργασίες επί κινητών αγαθών (φορολόγηση στον τόπο που εκτελούνται),
- ηλεκτρονικές υπηρεσίες και ορισμένες άυλες υπηρεσίες, όπως διαφήμιση, δικαιώματα, συμβουλευτικές υπηρεσίες, τραπεζικές, ασφαλιστικές, ραδιοτηλεοπτικές, κλπ. (φορολόγηση στον τόπο του λήπτη).

12. Εφαρμοζόμενος συντελεστής Φ.Π.Α.

Ο συντελεστής του φόρου προστιθέμενης αξίας ορίζεται σε 23% στη φορολογητέα αξία, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 19 και 20 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), όπως ισχύει.

Κατ' εξαίρεση, συγκεκριμένες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α. υπάγονται στο μειωμένο συντελεστή ο οποίος από 1.1.2011 είναι **13%**.

Στο ίδιο Παράρτημα περιλαμβάνονται αγαθά και υπηρεσίες που υπάγονται στον υπερμειωμένο συντελεστή (από 1.1.2011 **6,5%**). Στον υπερμειωμένο αυτό συντελεστή υπάγονται:

- τα βιβλία της ΔΚ 4901
- τα βιβλία με εικόνες για παιδιά της ΔΚ 4903 (από **1.1.2011**)
- οι εφημερίδες και τα περιοδικά της ΔΚ 4902
- τα φάρμακα για την ιατρική του ανθρώπου, των ΔΚ 3003 και 3004 και τα εμβόλια για την ιατρική του ανθρώπου της ΔΚ 3002 (από **1.1.2011**)
- τα εισιτήρια για θεατρικές παραστάσεις
- η διαμονή σε ξενοδοχεία και παρόμοιους χώρους, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής καταλύματος διακοπών και της μίσθωσης χώρου σε κατασκήνωση ή κάμπινγκ για τροχόσπιτα (από **1.1.2011**). Κάθε κατηγορία αγαθών οριοθετείται από τις

δασμολογικές κλάσεις (Δ.Κ.) όπως αυτές αναφέρονται στη Συνδυασμένη Ονοματολογία του έτους 1996.

Σημειώνεται ότι από **1.9.2011** στον κανονικό συντελεστή υπάγονται:

- τα παρασκευασμένα φαγητά, τα οποία παραδίδονται έτοιμα προς άμεση κατανάλωση χωρίς καμία περαιτέρω προετοιμασία, από εστιατόρια, ταβέρνες, πιτσαρίες, οινομαγειρεία, ψητοπωλεία, ταχυφαγεία, καφετέριες και συναφή καταστήματα ή τμήματα καταστημάτων που παρασκευάζουν έτοιμα προς άμεση κατανάλωση φαγητά. Εξαιρούνται οι παραδόσεις των ειδών αυτών από κυλικεία που λειτουργούν εντός εκπαιδευτικών ή νοσηλευτικών επιχειρήσεων ή ιδρυμάτων, ή ιδρυμάτων κοινωνικής πρόνοιας. Οι διατάξεις αυτές δεν ισχύουν για τα τυποποιημένα εμπορεύσιμα είδη διατροφής, ανεξάρτητα από το γεγονός ότι αυτά μπορούν να καταναλωθούν άμεσα χωρίς καμία περαιτέρω προετοιμασία. Ως τυποποιημένα εμπορεύσιμα είδη διατροφής νοούνται τα είδη διατροφής που παρασκευάζονται για ευρεία κατανάλωση και διατίθενται συσκευασμένα στα σημεία πώλησης, καθώς και αυτά που εμπορεύονται σε μεγάλες συσκευασίες ή ποσότητες και παραδίδονται χύμα ή κομμένα σε μικρότερες ποσότητες.
- οι χυμοί φρούτων και λαχανικών που περιλαμβάνονται στη Δ.Κ. 2009, τα έτοιμα ροφήματα και παρόμοια είδη του κεφαλαίου 21 του δασμολογίου όπως είναι ο καφές, το τσάι, η σοκολάτα κλπ., τα αεριούχα νερά, φυσικά ή τεχνητά καθώς και τα αναψυκτικά.
- η εκμετάλλευση καφενείων, καφετεριών, ζαχαροπλαστείων, εστιατορίων, ψητοπωλείων, οινομαγειρειών και λοιπών συναφών προς αυτές επιχειρήσεων, δηλαδή οι υπηρεσίες εστίασης γενικά.

Επισημαίνεται ότι στο μειωμένο συντελεστή (13%) εξακολουθούν να υπάγονται οι παραδόσεις γλυκών σκευασμάτων καθώς και η παράδοση ψωμιού και άλλων αρτοποιημάτων.

Διευκρινίσεις για τα θέματα αυτά έχουν δοθεί με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1170/5.8.2011, 1182/26.8.2011 και ΠΟΛ 1208/5.10.2011.

13. Σε ποιες περιπτώσεις (γεωγραφικές περιοχές) ισχύουν οι μειωμένοι, κατά 30%, συντελεστές Φ.Π.Α.

Για τα νησιά των νομών Λέσβου, Χίου, Σάμου, Δωδεκανήσου, Κυκλάδων και τα νησιά του Αιγαίου Θάσο, Σαμοθράκη, Βόρειες Σποράδες και Σκύρο, οι συντελεστές του φόρου μειώνονται κατά τριάντα τοις εκατό (30%) και από 1.1.2011 είναι **5%**, **9%** και **16%**.

Οι μειωμένοι συντελεστές Φ.Π.Α. εφαρμόζονται στα αγαθά, με εξαίρεση τα καπνοβιομηχανικά προϊόντα και τα μεταφορικά μέσα, εφόσον αυτά:

- α) βρίσκονται στα νησιά αυτά και παραδίδονται από υποκείμενο στο φόρο που είναι εγκαταστημένος στα νησιά αυτά, ή
- β) πωλούνται με προορισμό τα νησιά αυτά από υποκείμενο στο φόρο, εγκαταστημένο σε οποιοδήποτε μέρος του εσωτερικού της χώρας, προς αγοραστή υποκείμενο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο, εγκαταστημένο στα νησιά αυτά, ή
- γ) αποστέλλονται ή μεταφέρονται προς υποκείμενο στο φόρο ή προς μη υποκείμενο στο φόρο νομικό πρόσωπο που είναι εγκαταστημένο στα νησιά αυτά, στα πλαίσια της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών, ή
- δ) εισάγονται στα νησιά αυτά.

Όσον αφορά στην παροχή υπηρεσιών, οι μειωμένοι συντελεστές Φ.Π.Α. ισχύουν, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι εξής δύο προϋποθέσεις:

α) Οι υπηρεσίες παρέχονται από υποκείμενους στο φόρο που έχουν την εγκατάστασή τους στις εν λόγω νησιωτικές περιοχές. Στην έννοια της εγκατάστασης περιλαμβάνεται η ύπαρξη της έδρας ή του κεντρικού ή υποκαταστήματος που λειτουργεί μόνιμα και όχι ευκαιριακά, από τα οποία πραγματοποιείται η παροχή των υπηρεσιών.

β) Η εκτέλεση των υπηρεσιών ολοκληρώνεται υλικά εντός των νησιωτικών αυτών περιοχών.

14. Εφαρμογή του Φ.Π.Α. στα νέα ακίνητα:

α) Περιπτώσεις παράδοσης ακινήτων που επιβάλλεται Φ.Π.Α.

Φ.Π.Α. επιβάλλεται στην παράδοση αποπερατωμένων ή ημιτελών κτιρίων ή τμημάτων τους και του οικοπέδου που μεταβιβάζεται με αυτά ως ενιαία ιδιοκτησία ή ιδανικών μεριδίων οικοπέδου επί των οποίων εφαρμόζεται το αμάχητο τεκμήριο του αποπερατωμένου, εφόσον πραγματοποιείται από επαχθή αιτία πριν από την πρώτη εγκατάσταση σε αυτά.

Για την εφαρμογή Φ.Π.Α. θεωρούνται:

- Ως κτίρια, τα κτίσματα γενικά και οι κάθε είδους κατασκευές που συνδέονται με τα κτίσματα ή με το έδαφος κατά τρόπο σταθερό και μόνιμο.
- Ως πρώτη εγκατάσταση, η πρώτη χρησιμοποίηση με οποιονδήποτε τρόπο των κτιρίων ύστερα από την ανέγερσή τους, όπως είναι η ιδιοκατοίκηση, η ιδιόχρηση, η μίσθωση ή άλλη χρήση. Θεωρείται επίσης ότι πραγματοποιείται η πρώτη εγκατάσταση κατά το χρόνο που συμπληρώνεται τριετία από την αποπεράτωση της οικοδομής. Για τις οικοδομές που έχουν αποπερατωθεί μέχρι και 31/12/2010, η τριετία αρχίζει από την 1/1/2011 (βλ. σχετ. εγκύκλιο ΠΟΛ 1150/2011).

Επίσης, Φ.Π.Α. επιβάλλεται στη μεταβίβαση της ψιλής κυριότητας, στη σύσταση ή στην παραίτηση από το δικαίωμα προσωπικής ή πραγματικής δουλείας, στην παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης επί κοινόκτητων κύριων, βοηθητικών ή ειδικών χώρων κτισμάτων ή επί κοινόκτητου τμήματος οικοπέδου καθώς και στη μεταβίβαση του δικαιώματος άσκησης της επικαρπίας των ακινήτων της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του Κώδικα Φ.Π.Α.

β) Χρόνος έναρξης εφαρμογής

Φ.Π.Α. επιβάλλεται στην παράδοση ακινήτων των οποίων:

- Η άδεια κατασκευής εκδίδεται από 01/01/2006 και μετά
- Η άδεια κατασκευής αναθεωρείται από 01/01/2006 και μετά με την προϋπόθεση ότι μέχρι την ημερομηνία αναθεώρησης δεν έχουν αρχίσει οι εργασίες κατασκευής. Εξαιρέση μπορεί να χορηγηθεί, εφόσον αυτό είναι επιθυμητό, στις περιπτώσεις που έχει υποβληθεί έως 25/11/2005 πλήρης φάκελος στην πολεοδομία και στις περιπτώσεις αντιπαροχής εφόσον μέχρι την ημερομηνία αυτή έχει υπογραφεί και το προσύμφωνο μεταβίβασης χιλιοστών οικοπέδου και εργολαβικό κατασκευής.

γ) Πρώτη κατοικία

Απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. η παράδοση ακινήτων σε δικαιούχους απαλλαγής από το Φ.Μ.Α. κατά την απόκτηση πρώτης κατοικίας καθώς και η παραχώρηση του δικαιώματος αποκλειστικής χρήσης που συνιστάται υπέρ των παραπάνω ακινήτων.

Επισημαίνεται ότι, για τον οικοπεδούχο στην περίπτωση αντιπαροχής δεν υφίσταται ποτέ απαλλαγή από τον Φ.Π.Α. για την απόκτηση πρώτης κατοικίας αφού δεν πληρούται η βασική προϋπόθεση της αγοράς που θέτουν οι διατάξεις Φ.Μ.Α.

δ) Παράδοση γηπέδων

Απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. η παράδοση οικοπέδων, αγροτεμαχίων κ.λ.π., καθώς και η παράδοση ιδανικών μεριδίων αυτών.

ε) Αντιπαροχή

Δεν επιβάλλεται Φ.Π.Α. στην παράδοση των χιλιοστών του οικοπέδου από τον οικοπεδούχο προς τον κατασκευαστή, ενώ επιβάλλεται Φ.Π.Α. για τις παραδόσεις κτισμάτων (εργολαβία) που δίδονται ως αντιπαροχή από τον κατασκευαστή στον οικοπεδούχο. Ως αξία, επί της οποίας υπολογίζεται Φ.Π.Α., λαμβάνεται η αξία της παρεχόμενης εργολαβίας, η οποία προκύπτει από το κόστος υλικών εργασιών, αμοιβών, μισθών και λοιπών επιβαρύνσεων καθώς και τυχόν εργολαβικό κέρδος, όπου υπάρχει.

στ) Μεταβίβαση ιδιοκτησιών που παραμένουν στην κυριότητα του οικοπεδούχου πριν από την αποπεράτωση της οικοδομής

Ο οικοπεδούχος μπορεί σε οποιοδήποτε στάδιο κατασκευής της οικοδομής, ακόμη και πριν εκδοθεί προς αυτόν το στοιχείο παράδοσης κτισμάτων, να μεταβιβάσει τις ιδιοκτησίες που παραμένουν στην κυριότητά του. Η μεταβίβαση αυτή υπάγεται σε Φ.Μ.Α. εάν ο οικοπεδούχος είναι ιδιώτης και σε Φ.Π.Α. εάν είναι κατασκευαστική επιχείρηση. Σημειώνεται ότι σε αυτήν την περίπτωση το στοιχείο παράδοσης κτισμάτων θα εκδοθεί στον οικοπεδούχο που έχει συμβληθεί με τον κατασκευαστή και σε αυτόν επιρρίπτεται ο αναλογών Φ.Π.Α.

ζ) Διαφορά ανάμεσα στην φορολογηθείσα αξία κάθε ιδιοκτησίας κατά τη μεταβίβαση και του απολογιστικού κόστους.

Κατά την μεταβίβαση ιδιοκτησίας πριν από την αποπεράτωση της οικοδομής επιβάλλεται Φ.Π.Α. Με την ολοκλήρωση της οικοδομής και την υποβολή του ειδικού εντύπου απολογιστικού κόστους είναι πιθανό για κάποιες ή όλες τις ιδιοκτησίες αυτό να προκύπτει μεγαλύτερο από την φορολογηθείσα, κατά την υποβολή της ειδικής δήλωσης, αξία. Η κατασκευαστική επιχείρηση μπορεί να υποβάλλει έκτακτη δήλωση και να αποδώσει τον Φ.Π.Α. που οφείλει σημειώνοντας την αιτία υποβολής της αλλά δεν θα μεταφέρει το ποσό αυτό προς έκπτωση στην περιοδική της οικείας φορολογικής περιόδου. Άλλως ο φόρος καταλογίζεται κατά τον έλεγχο με προσαύξηση λόγω ανακρίβειας των δηλώσεων.

η) Εκχώρηση εργολαβικού προσυμφώνου κατασκευαστικής επιχείρησης που έχει συμβληθεί με οικοπεδούχο σε άλλη κατασκευαστική επιχείρηση προς συνέχιση των εργασιών.

Η εκχώρηση εκ μέρους του εργολάβου των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απορρέουν από το προσύμφωνο μεταβίβασης χιλιοστών οικοπέδου και εργολαβικό κατασκευής συνιστά παροχή υπηρεσίας. Ως φορολογητέα αξία λαμβάνεται η αντιπαροχή που έλαβε η πρόκειται να λάβει για την εκχώρηση αυτή ο αρχικός εργολάβος. Η κατασκευαστική επιχείρηση που υπεισέρχεται στο εργολαβικό προσύμφωνο θα έχει όλες τις φορολογικές υποχρεώσεις ως προς τον Φ.Π.Α. για την έν λόγω οικοδομή.

Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στις περιπτώσεις που πριν την εκχώρηση έχει συντελεστεί μεταβίβαση χιλιοστών οικοπέδου από τον οικοπεδούχο στον κατασκευαστή (με συμβόλαιο) ή έχουν μεταβιβαστεί σε οποιονδήποτε τρίτο ιδιοκτησίες που αφορούν στο εργολαβικό αντάλλαγμα, διότι ενδέχεται να προκύπτουν και άλλες πράξεις που υπόκεινται σε φορολογία.

15. Ποιες πράξεις απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α.

Απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α. οι πράξεις που απαριθμούνται στο άρθρο 22 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), οι οποίες πραγματοποιούνται στο εσωτερικό της χώρας με τις προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο αυτό και αφορούν στην ιατρική και νοσοκομειακή περίθαλψη - διάγνωση, στην κοινωνική πρόνοια και ασφάλιση, στις υπηρεσίες εκπαίδευσης γενικά, στον αθλητισμό, στις υπηρεσίες πολιτιστικής ή μορφωτικής φύσης, στις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές εργασίες, χρηματικές συναλλαγές, μετοχές, μερίδια, ομολογίες, αμοιβαία κεφάλαια, καταθέσεις, μισθώσεις ακινήτων κ.α. Απαλλάσσονται, επίσης, από το Φ.Π.Α., σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 39 του Κώδικα Φ.Π.Α., οι μικρές επιχειρήσεις που δεν έχουν υποχρέωση τήρησης βιβλίων του Κ.Β.Σ. Για τις ανωτέρω πράξεις, ο υποκείμενος στο φόρο δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του φόρου εισροών του.

Επισημαίνεται ότι από **22.08.2011** καταργήθηκε η απαλλαγή από τον ΦΠΑ στην παροχή νερού μη εμφιαλωμένου και στις υπηρεσίες αποχέτευσης που πραγματοποιούνταν απευθείας από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης ή συνδέσμους αυτών, χωρίς τη μεσολάβηση δημοτικών επιχειρήσεων, καθώς και απευθείας από το Δημόσιο και άλλα Ν.Π.Δ.Δ..

Η απαλλαγή εξακολουθεί να ισχύει για τις ανταποδοτικές εισφορές που επιβάλλουν οι Οργανισμοί Εγγείων Βελτιώσεων – Ο.Ε.Β. – (Ειδικοί Οργανισμοί, ΓΟΕΒ, ΤΟΕΒ) στα μέλη τους για την παροχή αρδευτικού ύδατος και τις λοιπές παροχές που συνδέονται άμεσα με τις πράξεις αυτές. Η ανωτέρω απαλλαγή εφαρμόζεται και για την παράδοση αρδευτικού ύδατος από Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (βλ.σχετ. Εγκύκλιο ΠΟΛ 1242/2011).

Επισημαίνεται ότι από **1.7.2010** καταργήθηκε η απαλλαγή των δικηγόρων, συμβολαιογράφων, άμισθων υποθηκοφυλάκων, δικαστικών επιμελητών και των συγγραφέων, καλλιτεχνών γενικά που παρέχουν υπηρεσίες προς άλλους υποκείμενους στο φόρο.

Επίσης από την ανωτέρω ημερομηνία η απαλλαγή της νοσοκομειακής περίθαλψης περιορίζεται μόνο στις παροχές υπηρεσιών που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθώς και από πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που δεν είναι κερδοσκοπικού χαρακτήρα (διευκρινίσεις έχουν δοθεί με τις εγκυκλίους ΠΟΛ 1100/10 και ΠΟΛ 1118/10).

Επίσης, απαλλάσσονται οι πράξεις που πραγματοποιούνται σύμφωνα με όσα καθορίζονται στα άρθρα 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29 του Κώδικα Φ.Π.Α και στις αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις.

16. Οι υπηρεσίες εκμάθησης Η/Υ υπάγονται ή όχι σε Φ.Π.Α.

Η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σε θέματα πληροφορικής, απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α., ανεξάρτητα από το πρόσωπο στο οποίο απευθύνεται, εφόσον στοχεύει στη μετάδοση γνώσεων γενικά σε θέματα Η/Υ. Αντίθετα, η παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης σχετικά με το χειρισμό και τη λειτουργία Η/Υ, που συνδέεται με την πώλησή τους, χωρίς να παρέχεται γενικότερη εκπαίδευση, δεν απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α.

Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή διατάξεων Φ.Π.Α. στις υπηρεσίες εκμάθησης Η/Υ έχουν δοθεί με την Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ.1041/06.05.2004.

17. Συμμετοχή ιατρού σε κλινική μελέτη.

Η αμοιβή που εισπράττει ιατρός για τη συμμετοχή του σε κλινική μελέτη που διεξάγεται για λογαριασμό φαρμακευτικής εταιρίας σχετικά με την επίδραση

φαρμάκου δεν απαλλάσσεται του Φ.Π.Α., αλλά υπάγεται στο φόρο, όπως και κάθε άλλη δραστηριότητα ιατρού που δε συνιστά ιατρική εξέταση, διάγνωση και περίθαλψη ασθενούς.

18. Απαλλαγή οδικής βοήθειας.

Οι υπηρεσίες οδικής βοήθειας έναντι συνδρομής που παρέχονται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις, καθώς και από φυσικά ή νομικά πρόσωπα παροχής οδικής βοήθειας απαλλάσσονται από το Φ.Π.Α. (άρθρο 22.1.10⁷ Κώδικα Φ.Π.Α.).

19. Απαλλαγή ολικής ναύλωσης επαγγελματικού τουριστικού πλοίου αναψυχής.

Η ναύλωση επαγγελματικού πλοίου αναψυχής του ν. 2743/1999 (πρώην ν.438/1976) που γίνεται από πλοιοκτήτρια εταιρεία:

α) προς άλλον υποκείμενο στο φόρο που ασχολείται με τη μεταφορά προσώπων, απαλλάσσεται από το ΦΠΑ,

β) με βάση ναυλοσύμφωνο για την εκτέλεση πλόων θαλάσσιας αναψυχής ή περιηγήσεως, θεωρείται ως παροχή υπηρεσιών μεταφοράς προσώπων εκ μέρους της πλοιοκτήτριας και υπάγεται σε ΦΠΑ 13%.

Όμως, για τα τουριστικά πλοία της περίπτωσης αυτής, προβλέπεται μείωση της φορολογητέας βάσης ποσοστό έκπτωσης:

- 60%, όταν εκτελούν διεθνείς πλόες,
- 50%, όταν εκτελούν πλόες Τοπικούς μέχρι Μεγάλης Ακτοπλοΐας,
- 40%, όταν εκτελούν πλόες Τοπικούς μέχρι Μικρής Ακτοπλοΐας.

Αναλυτικές διευκρινίσεις έχουν δοθεί με την Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1156/09.05.1997.

20. Απαλλαγή αγορών, εισαγωγών και λήψεων υπηρεσιών με σκοπό την εξαγωγή ή την ενδοκοινοτική παράδοση αγαθών (Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1262/1993).

Παρέχεται η ευχέρεια στους υποκείμενους στο φόρο να αγοράζουν ή εισάγουν αγαθά με απαλλαγή από το φόρο προστιθέμενης αξίας, εφόσον αυτά προορίζονται να αποτελέσουν αντικείμενο εξαγωγής ή/και ενδοκοινοτικής παράδοσης καθώς και να λαμβάνουν υπηρεσίες που είναι άμεσα συνδεδεμένες με τις πράξεις αυτές χωρίς να καταβάλλουν φόρο.

Η συνολική αξία των παραπάνω πράξεων, που μπορούν να πραγματοποιηθούν με απαλλαγή από το φόρο σε μία διαχειριστική περίοδο, δεν μπορεί να υπερβεί τη συνολική αξία των εξαγωγών και ενδοκοινοτικών παραδόσεων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια της προηγούμενης της αίτησης δωδεκάμηνης χρονικής ή δωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου.

Ειδικότερα διευκρινίσεις για την ανωτέρω διαδικασία έχουν δοθεί με το άρθρο 4 της υπ' αρ. 1103551/8478/A0014/ /ΠΟΛ.1262/02.08.1993 (ΦΕΚ 675/τ. Β') όπως αυτή έχει συμπληρωθεί με τις Α.Υ.Ο. ΠΟΛ. 1075/13.03.1995 (ΦΕΚ 212/τ. Β'), ΠΟΛ.1155/06.06.1995 (ΦΕΚ 527/τ. Β'), ΠΟΛ.1198/13.07.1995 (ΦΕΚ 650/τ. Β'), ΠΟΛ.1206/31.07.2002 (ΦΕΚ 1073/τ. Β') και την ΠΟΛ.1061/26.03.2008 (ΦΕΚ 581/τ. Β').

21. Διακανονισμός παγίων.

Όταν επιχείρηση αγοράσει αγαθό επένδυσης υποχρεούται να το παρακολουθεί για μία πενταετία, με αφετηρία το έτος χρησιμοποίησής του.

Αν μέσα στα πέντε έτη, από την πρώτη χρησιμοποίηση, επέλθει μεταβολή στο δικαίωμα έκπτωσης τότε πρέπει να γίνει διακανονισμός για το ένα πέμπτο (1/5) του φόρου για κάθε έτος που υπάρχει μεταβολή ή για το φόρο των εναπομεινάντων πέμπτων, αντίστοιχα.

Συνεπώς, κατά τη διάρκεια της πενταετούς περιόδου, εάν: (1) μεταβληθεί το δικαίωμα έκπτωσης, ο διακανονισμός θα ενεργηθεί με την υποβολή της προβλεπόμενης από τις διατάξεις του άρθρου 38 του Κώδικα Φ.Π.Α. (κυρ. ν.2859/2000), όπως ισχύει, εκκαθαριστικής δήλωσης, για το 1/5 του φόρου για κάθε έτος που συντελείται η προαναφερθείσα μεταβολή, (2) παραδίδεται αγαθό επένδυσης ή παύει οριστικά αυτό να χρησιμοποιείται σε φορολογητέες πράξεις, θα ενεργηθεί εφάπαξ διακανονισμός για τα εναπομεινάντα πέμπτα του φόρου εντός του ίδιου έτους της παράδοσης ή παύσης, με την υποβολή της εκκαθαριστικής δήλωσης.

22. Επιμερισμός του φόρου των κοινών εισροών (Pro-rata), ποιες εκροές συμπεριλαμβάνονται στον αριθμητή και ποιες στον παρονομαστή του κλάσματος.

Σε περίπτωση που ο υποκείμενος στο φόρο χρησιμοποιεί αγαθά και υπηρεσίες για την πραγματοποίηση πράξεων, για μερικές από τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης (μη υποκείμενες ή απαλλασσόμενες χωρίς δικαίωμα έκπτωσης), ο εκπιπτόμενος φόρος ορίζεται σε ποσοστό στα εκατό του συνολικού ποσού του φόρου των κοινών αυτών εισροών.

Το εκπιπτόμενο αυτό ποσοστό βρίσκεται με βάση ένα κλάσμα (Pro – rata), στο οποίο περιλαμβάνονται:

α) στον αριθμητή: οι φορολογητέες εκροές και οι φορολογητέες εκροές εκτός Ελλάδος και οι απαλλασσόμενες εκροές που δημιουργούν δικαίωμα προς έκπτωση, β) στον παρονομαστή: ό,τι έχει περιληφθεί στον αριθμητή και οι απαλλασσόμενες εκροές που δεν δημιουργούν δικαίωμα προς έκπτωση. Επίσης, στον παρονομαστή συμπεριλαμβάνονται και οι μη συνδεδεμένες με την τιμή των πράξεων επιδοτήσεις, μόνο στην περίπτωση που το κλάσμα έχει ήδη δημιουργηθεί από άλλη αιτία.

Δεν λαμβάνονται υπ' όψη ούτε στον αριθμητή ούτε στον παρονομαστή τα ποσά που προέρχονται από:

- παραδόσεις (πώληση κλπ.) αγαθών τα οποία χρησιμοποιούνται από τον υποκείμενο για πάγια εκμετάλλευση στην επιχείρηση,
- αυτοπαραδόσεις ή ιδιοχρησιμοποιήσεις,
- ενδοκοινοτικές αποκτήσεις,
- πράξεις λήπτη και επιστροφές φόρων,
- εκροές εξ αιτίας αγοράς επενδυτικών αγαθών με την ΚΥΑ Π.2869/87 ή ανακυκλωσίμων σύμφωνα με το άρθρο 39^α του ν.2859/2000,
- παρεπόμενες πράξεις σε ακίνητα ή από χρηματοδοτικές ή πράξεις των περιπτώσεων κ', κα', κβ', κγ', κδ' και κε', της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα Φ.Π.Α. (ν.2859/2000), εφόσον πρόκειται για παρεπόμενες της κύριας δραστηριότητας πράξεις.

23. Αναστολή καταβολής του φόρου στην αγορά ή εισαγωγή καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού (ΚΥΑ Π.2869/1987).

Επιχειρήσεις που υπάγονται

Οι διατάξεις της ανωτέρω Κ.Υ.Α. Π.2869/1987 καταλαμβάνουν περιοριστικά μόνον έξι (6) συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων, ήτοι, βιομηχανικές, βιοτεχνικές, μεταλλευτικές, λατομικές, ξενοδοχειακές και αγροτικές επιχειρήσεις που έχουν ενταχθεί (υποχρεωτικά ή προαιρετικά) στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α. Σημειώνεται

ότι στην ανωτέρω υπουργική απόφαση αυτή δεν υπάγονται οι εμπορικές επιχειρήσεις και οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών.

Δικαιολογητικά που απαιτούνται

Ο επενδυτής που πρόκειται να εισάγει ή αγοράσει στο εσωτερικό επενδυτικά αγαθά, υποβάλλει στον αρμόδιο για την επιβολή του Φ.Π.Α. Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- Αίτηση έγκρισης εισαγωγής ή αγοράς των επενδυτικών αγαθών (κανούργιων) με αναστολή καταβολής του αναλογούντος Φ.Π.Α.
- Αναλυτικό πίνακα (εις διπλούν), στον οποίο αναγράφει τα αγαθά που πρόκειται να εισάγει ή να αγοράσει στο εσωτερικό (ποσότητα και αξία),
- Υπεύθυνη δήλωση του ν.1599/1986,
- Βεβαίωση της αρμόδιας αρχής για τυχόν υπαγωγή σε αναπτυξιακό νόμο.
- Προκειμένου για θερμοκήπια ή υλικά που ενσωματώνονται σ' αυτά απαιτείται, επιπλέον, βεβαίωση της Δ/νσης Δενδροκηπευτικής του Υπουργείου Γεωργίας. Διευκρινίσεις για την εφαρμογή της Κ.Υ.Α. Π.2869/2389/ΠΟΛ.137/04.05.1987 έχουν δοθεί με τις Ε.Δ.Υ.Ο. ΠΟΛ. 246/26.8.1987, ΠΟΛ.47/1988, ΠΟΛ.250/1988, ΠΟΛ.1005/1992, ΠΟΛ.1333/1993, ΠΟΛ.1051/1999 και ΠΟΛ.1080/2005.

24. Ποια είναι τα ειδικά καθεστώτα Φ.Π.Α. και πώς γίνεται η ένταξη σε αυτά.

Τα ειδικά καθεστώτα Φ.Π.Α. είναι τα εξής:

- άρθρο 35.α: Παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών από υποκείμενους εγκατεστημένους σε Τρίτη χώρα, προς μη υποκείμενους στο φόρο εγκατεστημένους εντός της Κοινότητας.
- άρθρο 39: Μικρές επιχειρήσεις.
- άρθρο 39.α: Καταβολής του φόρου από τον λήπτη αγαθών και υπηρεσιών.
- άρθρο 40: Κατ' αποκοπή καταβολή του φόρου (με βάση το άρθρο αυτό έχουν ορισθεί ετήσια κατ' αποκοπή ποσά Φ.Π.Α. για τους εκμεταλλευτές σκαφών παράκτιας αλιείας μέχρι 12 μέτρα – βλ. σχετ. ερώτημα 27 κατωτέρω, τους εκμεταλλευτές σκαφών λίμνης Ιωαννίνων και τους εκμεταλλευτές ιππήλατων οχημάτων).
- άρθρα 41 – 42: Αγρότες.
- άρθρο 43: Πρακτορεία ταξιδίων.
- άρθρο 44: Βιομηχανοποιημένα καπνά.
- άρθρο 45: Μεταπωλητές μεταχειρισμένων αγαθών και αντικειμένων καλλιτεχνικής αξίας.
- άρθρο 46: Πωλήσεις σε δημοπρασία.
- άρθρο 47: Επενδυτικός χρυσός.

Με τα ίδια άρθρα ορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ένταξης στα ειδικά αυτά καθεστώτα και οι ειδικές διαδικασίες που πρέπει να εφαρμόζουν οι υποκείμενοι στο φόρο που εντάσσονται στα καθεστώτα αυτά.

25. Επιστροφή Φ.Π.Α. στους αγρότες του ειδικού καθεστώτος.

Οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος του άρθρου 41 δικαιούνται επιστροφής του ΦΠΑ που επιβάρυνε τις εισροές τους. Η επιστροφή αυτή πραγματοποιείται με κατ' αποκοπή συντελεστή (11%) στις πωλήσεις αγροτικών προϊόντων που πραγματοποιούν προς άλλους υποκείμενους στο φόρο, υποβάλλοντας σε ετήσια βάση (από 1.3 μέχρι 31.7 κάθε έτους) τα κατωτέρω δικαιολογητικά:

- α) αίτηση – αναλυτική κατάσταση δικαιολογητικών για την επιστροφή του ΦΠΑ και
- β) τα στοιχεία από τα οποία προκύπτει η αξία της παράδοσης των αγροτικών προϊόντων και της παροχής των αγροτικών υπηρεσιών, βάσει των οποίων θα γίνει η

επιστροφή του φόρου. Πρόκειται κυρίως για τα νόμιμα φορολογικά στοιχεία τα οποία αναγράφονται αναλυτικά στον Πίνακα Γ' (σελ. 2) της αίτησης – αναλυτικής κατάστασης δικαιολογητικών με την οποία και συνυποβάλλονται.

Επισημαίνεται ότι από **1.10.2010** οι αγρότες του ειδικού καθεστώτος που πωλούν τα προϊόντα τους σε λαϊκές αγορές ή από δικό τους κατάστημα, ή εξάγουν ή παραδίδουν τα προϊόντα τους σε άλλο κράτος μέλος, υποχρεούνται στην τήρηση βιβλίων εσόδων εξόδων για την εν λόγω δραστηριότητα.

Για τις πωλήσεις αυτές έχουν δικαίωμα επιστροφής με κατ' αποκοπή συντελεστή (**5%**) επί των εν λόγω πωλήσεων, όπως αυτές προκύπτουν από το βιβλίο εσόδων εξόδων που τηρούν και πραγματοποιείται μέσω συμψηφισμού με την περιοδική δήλωση που υποβάλλουν για κάθε φορολογική περίοδο.

Επισημαίνεται επίσης ότι από **31.12.2010** οι αγρότες οι οποίοι εντάσσονται στο μητρώο αγροτών και αγροτικών εκμεταλλεύσεων και ασχολούνται με τη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100KW ή τη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων, εξακολουθούν να υπάγονται στο ειδικό καθεστώς και δικαιούνται επιστροφής ΦΠΑ με τον κατ' αποκοπή συντελεστή (11%) για τις παραδόσεις αγροτικών προϊόντων και παροχές αγροτικών υπηρεσιών που πραγματοποιούν προς άλλους υποκείμενους στο φόρο (βλ. σχετ. ΠΟΛ 1077/2011 και ΠΟΛ 1168/2011).

26. Υποχρεώσεις Φ.Π.Α. των εκμεταλλευτών TAXI.

Από 1.7.2010 οι εκμεταλλευτές TAXI υπάγονται στο κανονικό καθεστώς ΦΠΑ και τηρούν βιβλία εσόδων-εξόδων, υποβάλλουν δηλώσεις Φ.Π.Α. και έχουν δικαίωμα έκπτωσης του Φ.Π.Α. των δαπανών τους. Σημειώνεται ότι η μεταφορά προσώπων υπάγεται στο μειωμένο συντελεστή Φ.Π.Α. (13% από 1.1.2011), ενώ εάν παρέχουν άλλες υπηρεσίες εξετάζεται ο αναλογών Φ.Π.Α. (π.χ. οι διαφημίσεις υπάγονται στον κανονικό συντελεστή Φ.Π.Α.).

27. Υποχρεώσεις Φ.Π.Α. των εκμεταλλευτών σκαφών παράκτιας αλιείας.

Οι εκμεταλλευτές σκαφών παράκτιας αλιείας μέχρι 12 μέτρα, καθώς και σκαφών σπογγαλιείας εντάσσονται στο ειδικό καθεστώς απόδοσης Φ.Π.Α. με κατ' αποκοπή ποσά που ορίζονται με την Α.Υ.Ο. 1145339/6602/140/Ε0014/ΠΟΛ.1320/30.12.1998. Το καθεστώς αυτό είναι προαιρετικό για τους εκμεταλλευτές, οι οποίοι μπορούν να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους σύμφωνα με το κανονικό καθεστώς. Τα ποσά του φόρου που οφείλονται για κάθε σκάφος ετησίως προσδιορίζονται ανάλογα με το μήκος των σκαφών και έχουν ως εξής:

Μήκος σκαφών (μ)	Ετήσιο ποσό Φ.Π.Α. σε ευρώ.
Μέχρι = 5	98
μεγαλύτερα των 5 μέχρι = 6	126
μεγαλύτερα των 6 μέχρι = 7	204
μεγαλύτερα των 7 μέχρι = 8	281
μεγαλύτερα των 8 μέχρι = 9	352
μεγαλύτερα των 9 μέχρι = 10	394
μεγαλύτερα των 10 μέχρι = 11	450
μεγαλύτερα των 11 μέχρι = 12	471

Ο φόρος καταβάλλεται σε δύο ισόποσες δόσεις (μέχρι 20.06 και 20.12 κάθε έτους) με την υποβολή έκτακτης δήλωσης. Οι ανωτέρω εκμεταλλευτές έχουν δικαίωμα απαλλαγής των πλοίων που προβλέπεται από το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α. (Ν.2859/2000), όπως ισχύει.

Οι επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται μόνο ένα σκάφος κάτω των 6 μέτρων απαλλάσσονται από το φόρο, ως μικρές επιχειρήσεις. Οι επιχειρήσεις αυτές δεν έχουν δικαίωμα απαλλαγής των πλοίων που προβλέπεται από το άρθρο 27 του Κώδικα Φ.Π.Α., εκτός και επιλέξουν την ένταξή τους στο ειδικό καθεστώς ή στο κανονικό καθεστώς Φ.Π.Α.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω αλιείες που πωλούν τα αλιεύματά τους σε λαϊκές αγορές δεν εντάσσονται στο ειδικό κατ' αποκοπή καθεστώς και υποχρεούνται να τηρούν βιβλία εσόδων εξόδων για το σύνολο της δραστηριότητάς τους (πωλήσεις λιανικά και χονδρικά), όπως συμβαίνει και με τους αλιείς που πωλούν τα αλιεύματά τους από δικό τους κατάστημα. Αυτό ισχύει και για τους εκμεταλλευτές ενός μόνο σκάφους κάτω των 6 μέτρων. Στο ειδικό κατ' αποκοπή καθεστώς μπορούν να παραμείνουν μόνο οι αλιείες που πραγματοποιούν τις λιανικές τους πωλήσεις αποκλειστικά πλανοδίως (βλ. σχ. ΑΥΟ ΠΟΛ 1065/2010, Εγκύκλιο ΠΟΛ 1077/2011).

28. Οφείλεται Φ.Π.Α. κατά την πώληση αυτοκινήτων και πώς αποδίδεται.

Κάθε πώληση αυτοκινήτου, εφόσον πραγματοποιείται μέσα στην ελληνική επικράτεια, από υποκείμενο στο φόρο στα πλαίσια της επαγγελματικής του δραστηριότητας, με αντάλλαγμα, υπόκειται στο Φ.Π.Α. και αποδίδεται με την περιοδική δήλωση της φορολογικής περιόδου.

Η πώληση Ε.Ι.Χ. αυτοκινήτου απαλλάσσεται από το Φ.Π.Α. στην περίπτωση που κατά την αγορά του δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 30 παρ. 4 του Κώδικα ΦΠΑ, όπως ισχύει.

Η πώληση μεταχειρισμένων αυτοκινήτων από υποκείμενο στο φόρο που εντάσσεται στο ειδικό καθεστώς του περιθωρίου κέρδους (άρθρο 45 Κώδικα Φ.Π.Α.) φορολογείται μόνο για το μικτό κέρδος που επιτυγχάνει ο μεταπωλητής, εφόσον τα αυτοκίνητα αυτά τα έχει προμηθευτεί από τα πρόσωπα της παραγράφου 2 του ως άνω άρθρου. Σημειώνεται ότι, σε αυτή την περίπτωση δεν περιλαμβάνεται στη φορολογητέα αξία το τέλος ταξινόμησης (βλ. σχετ. Ε.Δ.Υ.Ο. 1005723/178/22/Β0014/ΠΟΛ.1023 /20.01.2000).

29. Πότε πληρώνεται Φ.Π.Α. και πότε χαρτόσημο στις περιπτώσεις μεταβίβασης επιχείρησης από επαχθή αιτία ή κληρονομική διαδοχή.

Στην μεταβίβαση επιχείρησης ως συνόλου, κλάδου ή μέρους της από επαχθή ή χαρακτηριστική αιτία ή με τη μορφή εισφοράς σε υφιστάμενο ή συνιστώμενο νομικό πρόσωπο δεν οφείλεται Φ.Π.Α., εφόσον το πρόσωπο που την αποκτά συνεχίζει τις εργασίες του προκατόχου, αλλά καταβάλλεται χαρτόσημο, όπου προβλέπεται από τις υφιστάμενες διατάξεις της περί τελών και χαρτοσήμου νομοθεσίας.

30. «Πώληση λογισμικού προγράμματος»: παροχή υπηρεσίας ή παράδοση αγαθού.

Στις περιπτώσεις πώλησης τυποποιημένου λογισμικού πρόκειται για παράδοση αγαθού. Στις περιπτώσεις όμως που πωλείται λογισμικό που έχει προσαρμοστεί στις ανάγκες συγκεκριμένου πελάτη πρόκειται για παροχή υπηρεσίας.

31. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις ως προς το Φ.Π.Α. όσων έχουν υπογράψει συμβάσεις εργασίας και όσων μετέχουν σε κοινοτικά ερευνητικά προγράμματα.

Δεν υπόκεινται στο Φ.Π.Α., οι μισθωτοί και τα άλλα φυσικά πρόσωπα τα οποία συνδέονται με τον εργοδότη τους με σύμβαση εργασίας ή με οποιαδήποτε άλλη νομική σχέση, που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης, όσον αφορά τους όρους εργασίας ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη. Επομένως, σε κάθε περίπτωση πρέπει να εξετάζεται με βάση τα πραγματικά περιστατικά (ανεξάρτητα από το περιεχόμενο της σχετικής σύμβασης) η ύπαρξη δεσμών εξάρτησης του παρέχοντος την υπηρεσία με τον εργοδότη του, προκειμένου να κριθεί η υπαγωγή του ή μη σε Φ.Π.Α. Για την ύπαρξη δεσμών εξάρτησης θα πρέπει να συντρέχουν τουλάχιστον οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- η εργασία να παρέχεται για ορισμένο ή αόριστο χρόνο,
- να εκτελείται σύμφωνα με τις οδηγίες, τις εντολές και την εποπτεία του εργοδότη,
- την ευθύνη για το αποτέλεσμα της υπηρεσίας να την έχει ο εργοδότης
- να υπάρχει διαρκής απασχόληση και φυσική παρουσία του παρέχοντος στους χώρους εργασίας του εργοδότη, ή σ' αυτούς που υποδεικνύονται από τον εργοδότη
- η αμοιβή να καταβάλλεται περιοδικά (π.χ. μηνιαία).

Σχετικές είναι οι Α.Υ.Ο. Σ.800/129/ΠΟΛ.68/1987 και Σ.866/139/ΠΟΛ.74/1987 και οι Ε.Δ.Υ.Ο. Σ.1166/182/ΠΟΛ.116/1987, ΠΟΛ.1176/1991, ΠΟΛ.1279/2000 και ΠΟΛ.1244/ /2002.

Οπωσδήποτε δημιουργούνται δεσμοί εξάρτησης στην περίπτωση της παροχής υπηρεσιών προς Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα και Ιδρύματα Έρευνας και Τεχνολογίας που ακολουθούν την ειδική διαδικασία της Α.Υ.Ο. ΠΟΛ.1128/1997 από πρόσωπα που συμβάλλονται με τα Ιδρύματα αυτά ως ερευνητές για την πραγματοποίηση χρηματοδοτούμενων από την Κοινότητα ερευνητικών προγραμμάτων (άρθρο 4, παράγρ. 5 της Α.Υ.Ο. 1040588/1700/528/0014/ΠΟΛ. 1128/1997).

32. Αντιμετώπιση χορηγιών.

Καταβολή ποσών ως χορηγία υπάγεται στο Φ.Π.Α. στην περίπτωση που ο λήπτης των ποσών αυτών διαφημίζει με οποιονδήποτε τρόπο το χορηγό.

33. Εκπτώσεις λόγω τζίρου.

Οι εκπτώσεις λόγω κύκλου εργασιών λαμβάνονται υπόψη και μειώνουν τη φορολογητέα αξία, εφόσον τα παρεχόμενα ποσοστά εκπτώσεων γνωστοποιούνται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. του πωλητή ή του παρέχοντος τις υπηρεσίες, τουλάχιστον τέσσερις (4) μήνες πριν την πραγματοποίησή τους (βλ. σχετ. και εγκύκλιο ΠΟΛ 1087/2011).

34. Απαλλαγή από το ΦΠΑ της παράδοσης αγαθών και παροχής υπηρεσιών που πραγματοποιούνται στα πλαίσια των ρυθμίσεων των διπλωματικών και προξενικών σχέσεων και για τις ανάγκες των αναγνωρισμένων από την Ελλάδα διεθνών και ευρωπαϊκών οργανισμών ή των μελών του προσωπικού τους.

Για την εφαρμογή των απαλλαγών της περίπτωσης αυτής εφαρμόζεται νέο έντυπο που έχει κοινοποιηθεί με την ΑΥΟ ΠΟΛ 1268/2011.

Επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ανωτέρω απόφαση από 1.1.2012 στην περίπτωση απαλλαγής για αγορές αγαθών ή λήψεις υπηρεσιών από υποκείμενους στο φόρο εγκατεστημένους στην Ελλάδα, για δικαιούχα πρόσωπα τα οποία είναι εγκατεστημένα ή υπηρετούν στην Ελλάδα, εάν το φορολογικό στοιχείο εκδίδεται πριν από την έγκριση της απαλλαγής, μπορεί να εκδίδεται πιστωτικό τιμολόγιο μόνο για το ΦΠΑ και να επιστρέφεται αυτός στον αγοραστή.

Στο πιστωτικό αυτό τιμολόγιο αναγράφεται η ένδειξη «επιστροφή ΦΠΑ λόγω απαλλαγής βάσει ΑΥΟ ΠΟΛ 1268/2011» και επισυνάπτεται σ' αυτό η έγκριση απαλλαγής της αρμόδιας αρχής, ως δικαιολογητικό. Η επιστροφή του φόρου αποδεικνύεται είτε με έμβασμα σε τραπεζικό λογαριασμό του δικαιούχου, ή με υπογραφή του δικαιούχου προσώπου ότι έλαβε το συγκεκριμένο ποσό, αναφέροντας τον αριθμό της ταυτότητας του Υπουργείου Εξωτερικών.

Τελευταία ενημέρωση:1/3/2012
Τηλ. Επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Φ.Π.Α.: 210-3647202 έως 5

ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΩΝ (αρμοδιότητα της Δ/νσης Τελών και Ειδικών Φορολογιών)

A. ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΤΟΥΣ 2012

1) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων ιδιωτικής χρήσης;

Επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα και δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες:

α) Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας έτους 2012 και επομένων ετών για τα επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα **έως την 31/10/2010** και τις δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ανεξαρτήτως της ημερομηνίας πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα , ως εξής:

Κατηγορία	Κινητήρας σε κυβικά εκατοστά	Ετήσια τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	Έως 300	22
Β΄	301 - 785	55
Γ΄	786 - 1.071	120
Δ΄	1.072 - 1.357	135
Ε΄	1,358 - 1.548	240
ΣΤ΄	1.549 - 1.738	265
Ζ΄	1.739 - 1.928	300
Η΄	1.929 - 2.357	660
Θ΄	2.358- 3.000	880
Ι΄	3.001- 4.000	1.100
Κ΄	4.001 και άνω	1.320

β) Για τα επιβατικά αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα **από την 1/11/2010 και μετά**, τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2012 και επομένων υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο), ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0
101 - 120	0,90
121 - 140	1,10
141 - 160	1,70
161 - 180	2,25
181 - 200	2,55

201 - 250	2,80
Άνω των 251	3,40

Όπως και για τα τέλη κυκλοφορίας έτους 2011, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας έτους 2012 και επομένων ετών που επιβάλλονται στα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, υπολογίζονται αποκλειστικά με την ανωτέρω κλίμακα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο)

Εννοείται ότι, ο τρόπος αυτός υπολογισμού ισχύει για όλα τα προαναφερόμενα αυτοκίνητα, **άσχετα από την τεχνολογία που αυτά ενσωματώνουν (βενζινοκίνητα, υβριδικά, πετρελαιοκίνητα κ.λ.π.).**

Παραδείγματα:

Ένα Ι.Χ. επιβατικό αυτοκίνητο με εκπομπές 150 γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $150 \times 1,70 = 255$ ευρώ. Ομοίως, ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 195 γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $195 \times 2,55 = 497,25$ ευρώ, ενώ, ένα αυτοκίνητο με εκπομπές 90 γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας, διότι οι εκπομπές του είναι κάτω από 100 γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο, όπως ορίζεται από την κλίμακα του νόμου, και **παραλαμβάνει σήμα με την καταβολή πέντε (5) ευρώ.** Όπως προαναφέρθηκε, για το έτος 2012, για τα οχήματα για τα οποία προβλέπεται απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας, το ειδικό σήμα χορηγείται **έναντι ποσού πέντε (5) ευρώ** που αποτελεί το κόστος παραγωγής και διάθεσής του.

Προκειμένου για τα κλιμάκια Δ.Ο.Υ. των Υπηρεσιών του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων σημειώνεται ότι, η τιμή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) του αυτοκινήτου θα αναγράφεται στην υπεύθυνη δήλωση που προσκομίζεται κατά την έκδοση της άδειας του οχήματος στο πεδίο «κυβισμού/μ.β./θέσεων» η ένδειξη CO₂ και η τιμή των εκπομπών. Για παράδειγμα στη θέση των κυβικών εκατοστών θα αναγράφεται η ένδειξη CO₂ και η τιμή των εκπομπών του συγκεκριμένου αυτοκινήτου π.χ. 150 γραμμάρια.

- Για τα Ε.Ι.Χ. ρυμουλκούμενα, ημιρυμουλκούμενα (τροχόσπιτα): **140 ευρώ.**
- **Για τα αυτοκινούμενα τροχόσπιτα**, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται όπως ισχύουν για τα αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης.

Ειδικά, για τις ιδιωτικής χρήσης δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες, τα τέλη κυκλοφορίας συνεχίζουν να υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό τους και με την κλίμακα που ισχύει για τα επιβατικά αυτοκίνητα που έχουν ταξινομηθεί έως την 31/10/2010. Τούτο διότι δεν υφίσταται οδηγία της Ε.Ε. για τη μέτρηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στα δίκυκλα και τρίκυκλα οχήματα.

Ειδικά, για τα τύπου **JEEP φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα** διευκρινίζονται τα εξής:

Για τον υπολογισμό των ετήσιων τελών κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων της κατηγορίας αυτής, τα οχήματα αυτά εμπίπτουν στην έννοια των διατάξεων της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 17 του ν. 3888/2010, ως αυτοκίνητα οχήματα ιδιωτικής χρήσης .

Εφόσον, ο κάτοχος αυτοκινήτου της κατηγορίας αυτής αμφισβητεί την υποχρέωσή του για την καταβολή τελών κυκλοφορίας, ως επιβατικού αυτοκινήτου οχήματος και υποστηρίζει ότι, το αυτοκίνητο αυτό δεν είναι τύπου Jeep ή τούτο είναι φορτηγό (επαγγελματικό), , η αρμόδια Δ.Ο.Υ. θα αποφαινεται για το θέμα, εκδίδοντας και τη σχετική βεβαίωση, όπου απαιτείται και σε περίπτωση προσφυγής θα αποφαινεται τα διοικητικά δικαστήρια (ΣΧΕΤ:1015436/147/Τ.& Ε.Φ./ΠΟΛ.1048/7.2.1997).

2) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των φορτηγών αυτοκινήτων και μοτοσικλετών ιδιωτικής χρήσης και λοιπών αυτοκινήτων της κατηγορίας αυτής.

α) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνεται υπόψη το μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα, ως εξής:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα		Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄		έως 1.500	75 ευρώ
Β΄	1.501	- 3.500	105 ευρώ
Γ΄	3.501	- 10.000	300 ευρώ
Δ΄	10.001	- 20.000	600 ευρώ
Ε΄	20.001	- 30.000	940 ευρώ
ΣΤ΄	30.001	- 40.000	1.320 ευρώ
Ζ΄	40.001	και άνω	1.490 ευρώ

β) Ρυμουλκά (τράκτορ) : 300 ευρώ.

ΣΗΜΕΙΩΣΗ:

Στις περιπτώσεις Φ.Ι.Χ. αυτοκινήτων για τα οποία εκδίδεται άδεια κυκλοφορίας ενιαίας κυκλοφοριακής μονάδας (άδεια ρυμουλκού με επικαθήμενο), τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται **μόνο με βάση το μικτό βάρος της ενιαίας αυτής κυκλοφοριακής μονάδας** (για το οποίο έχει ληφθεί υπόψη και το βάρος του ρυμουλκού), **χωρίς την προσθήκη των 300 Ευρώ (ΣΧΕΤ: 1075062/988/Τ.&Ε.Φ./19-9-2003 έγγραφο μας).**

γ) Λεωφορεία

Για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας λαμβάνονται υπόψη οι θέσεις των καθημένων, ως εξής:

Κατηγορία	Θέσεις καθημένων		Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄		έως 33	210 ευρώ
Β΄	34	- 50	410 ευρώ
Γ΄	51	και άνω	510 ευρώ

δ) Αυτοκίνητα που δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες : 535 ευρώ.

3) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων οχημάτων δημόσιας χρήσης;

α) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) που έχουν ταξινομηθεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα έως την 31/10/2010 : 290 ευρώ.

β) Επιβατικά (με ή χωρίς μετρητή) ταξινομούμενα για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, αποκλειστικά με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (γραμμάρια CO₂ ανά χιλιόμετρο). Λαμβάνονται υπόψη οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, όπως αυτές αναγράφονται στην άδεια του οχήματος, ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ (γρμ. CO ₂ ανά χιλιόμετρο)	ΕΤΗΣΙΑ ΤΕΛΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΑΝΑ ΓΡΑΜΜΑΡΙΟ ΕΚΠΟΜΠΩΝ CO ₂ (σε ευρώ)
0 - 100	0,00
101 - 150	2,25
Άνω των 151	2,80

Σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται στα επαγγελματικά (δημόσιας χρήσης) αυτοκίνητα που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1/11/2010 και μετά, υπολογίζονται αποκλειστικά με ιδιαίτερη κλίμακα εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (γρμ. CO₂ ανά χιλιόμετρο).

Παραδείγματα:

Ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 145 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $145 \times 2,25 = 326,25$ ευρώ. Ομοίως ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 165 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο καταβάλει τέλη κυκλοφορίας ίσα με $165 \times 2,80 = 462$ ευρώ, ενώ, ένα ΤΑΞΙ με εκπομπές 89 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο απαλλάσσεται από τα τέλη κυκλοφορίας, διότι οι εκπομπές του είναι κάτω από 100 γρμ CO₂ ανά χιλιόμετρο, όπως ορίζεται από την κλίμακα του νόμου, και παραλαμβάνει σήμα με την καταβολή πέντε (5) ευρώ.

γ) Φορτηγά αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

Κατηγορία	Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα	Τέλη κυκλοφορίας (σε ευρώ)
Α΄	έως 3.500	125 ευρώ
Β΄	3.501 - 10.000	195 ευρώ
Γ΄	10.001 - 19.000	340 ευρώ
Δ΄	19.001 - 26.000	495 ευρώ
Ε΄	26.001 - 33.000	650 ευρώ
ΣΤ΄	33.001 - 40.000	925 ευρώ
Ζ΄	40.001 και άνω	1.460 ευρώ

δ) Ρυμουλκά (τράκτορ) : 300 ευρώ.

ε) Λεωφορεία

ΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθήμενων και ορθίων	Τέλη κυκλοφορίας
Α΄	έως 50	210 ευρώ
Β΄	51 και άνω	385 ευρώ

ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθήμενων και ορθίων	Τέλη κυκλοφορίας
Α΄	έως 50	215 ευρώ
Β΄	51 και άνω	300 ευρώ

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ	Θέσεις καθήμενων	Τέλη κυκλοφορίας
	έως 40	430 ευρώ

	41 και άνω	595 ευρώ
--	------------	----------

στ) Αυτοκίνητα που δεν ανήκουν στις πιο πάνω κατηγορίες : **300 ευρώ**

ζ) Για τα αλλοδαπά φορτηγά αυτοκίνητα, για κάθε ταξίδι, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά από τις ειδικές συμβάσεις της χώρας μας με άλλα κράτη: **100 ευρώ**.

η) Για τη χορήγηση προσωρινής άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτων οχημάτων:
4 ευρώ ανά ημέρα.

θ) Για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων:
- Για μοτοσικλέτες: **30 ευρώ**.
- Για λοιπά οχήματα: **150 ευρώ**.

ι) Για τα μοτοποδήλατα (με κυλινδρισμό κινητήρα μικρότερο των 51 κυβ. εκατ.), για τα οποία η άδεια κυκλοφορίας εκδίδεται από την Αστυνομική Αρχή, τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας ανέρχονται σε **12 ευρώ**.

4) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για υβριδικά, υδρογόνου και ηλεκτροκίνητα αυτοκίνητα;

Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 35 του ν. 3986/2011 προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τα υβριδικά επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης (ΤΑΞΙ), κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.929 κ.εκ., που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Για τα πιο πάνω οχήματα, ανεξάρτητα κυλινδρισμού κινητήρα, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα.

Τα επιβατικά ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, που έχουν ταξινομηθεί στην Ελλάδα για πρώτη φορά έως την 31.10.2010, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας. Για τα οχήματα αυτά, που ταξινομούνται για πρώτη φορά στην Ελλάδα από την 1.11.2010 και μετά, τα τέλη κυκλοφορίας προσδιορίζονται με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα αν αυτά είναι ιδιωτικής ή δημόσιας χρήσης οχήματα.

Οι υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα έως 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

Για τις υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, κυλινδρισμού κινητήρα άνω των 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Οι επιβατικές ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσικλέτες ιδιωτικής και δημόσιας χρήσης, ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

5) Πως υπολογίζονται τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας για επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα ειδικών περιπτώσεων:

1. Τα ετήσια τέλη κυκλοφορίας των ιδιωτικής χρήσης επιβατικών οχημάτων που τελούν στο ανασταλτικό τελωνειακό καθεστώς της προσωρινής εισαγωγής, υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών,

όπως ορίζεται από τις διατάξεις της υποπερίπτωσης α' της περίπτωσης Α της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν.2948/2001, όπως αυτές ισχύουν.

2. Στα εκποιούμενα από το Δημόσιο ή τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού (Ο.Δ.Δ.Υ.) Α.Ε. επιβατικά αυτοκίνητα οχήματα, τα οποία τίθενται από τους αγοραστές σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται αποκλειστικά με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών **ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα.**

3. Προκειμένου για υβριδικά αυτοκίνητα οχήματα και υβριδικές δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες, που εμπίπτουν στις διατάξεις της προηγούμενης περίπτωσης, δηλαδή αυτών που εκποιοούνται από το Δημόσιο ή τον Ο.Δ.Δ.Υ., έως 1.929 κ.εκ., ανεξάρτητα από την ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, αυτά απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας. Για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής άνω των 1.929 κ.εκ., τα τέλη κυκλοφορίας που επιβάλλονται αναλογούν στο ήμισυ των τελών των αντίστοιχων συμβατικών οχημάτων.

Ειδικά, προκειμένου για ηλεκτροκίνητα και υδρογόνου αυτοκίνητα οχήματα και ηλεκτροκίνητες και υδρογόνου δίκυκλες και τρίκυκλες μοτοσυκλέτες, της πιο πάνω κατηγορίας, αυτά απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας.

4. Για τα καινούργια ή μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκινούμενα τροχόσπιτα, ασθενοφόρα, νεκροφόρες και θωρακισμένα επιβατικά οχήματα, επειδή εξαιρούνται από τη μέτρηση εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

5. Για τα μεταχειρισμένα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα, με πρώτο έτος κυκλοφορίας **στην διεθνή αγορά πριν από την 1.1.2002**, ανεξάρτητα του χρόνου της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, επειδή για τα οχήματα αυτά δεν ήταν υποχρεωτική η μέτρηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα, τα τέλη κυκλοφορίας για τα οχήματα της κατηγορίας αυτής υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα αυτών.

6. Για τα επιβατικά αυτοκίνητα δημόσιας χρήσης που αποχαρκτηρίζονται και τίθενται σε κυκλοφορία, ως ιδιωτικής χρήσης, ως ημερομηνία για τον υπολογισμό των τελών κυκλοφορίας, νοείται η ημερομηνία της πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα.

7. Για τα επιβατικά οχήματα ιδιωτικής χρήσης που είχαν ταξινομηθεί στη Χώρα μας και μετά την διαγραφή τους από το Μητρώο του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων επαναταξινομούνται στη χώρα, ως ημερομηνία πρώτης ταξινόμησής τους στην Ελλάδα, νοείται η ημερομηνία της πρώτης άδειας κυκλοφορίας στη χώρα μας, πριν από την διαγραφή τους.

Επομένως, τα τέλη κυκλοφορίας θα προσδιορίζονται είτε με βάση τον κυβισμό είτε με βάση τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, ανάλογα με το τι ίσχυε για το όχημα κατά την πρώτη ταξινόμησή του στην Ελλάδα και σύμφωνα με τα στοιχεία της άδειας που του είχε χορηγηθεί. Για την πιστοποίηση των παραπάνω θα προσκομίζεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. βεβαίωση των αρμοδίων Υπηρεσιών Μεταφορών και Επικοινωνιών του Υπουργείου Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων της πρώτης ταξινόμησης με τα στοιχεία της πρώτης άδειας.

6) Ποιες υποχρεώσεις προκύπτουν για τα οχήματα που απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας;

α) Οχήματα για τα οποία δεν καταβάλλονται τέλη κυκλοφορίας, όπου έχει χορηγηθεί απαλλαγή, υποχρεούνται στην **προμήθεια ειδικού σήματος έναντι ποσού 5 ευρώ**

που αποτελεί το κόστος παραγωγής και διάθεσης αυτού (επισυνάπτεται σχετικός πίνακας).

β) Για όσα οχήματα προκύπτει από τις πινακίδες κυκλοφορίας τους, ότι ανήκουν σε πρόσωπα που απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας, (π.χ. Κρατικές Υπηρεσίες, Διπλωματικού Σώματος κ.λ.π.), **δεν υπάρχει υποχρέωση προμήθειας ειδικού σήματος.**

γ) Για τα αυτοκίνητα οχήματα Κρατικών Υπηρεσιών, Διπλωματικού Σώματος και Ξένων Αποστολών, που απαλλάσσονται από τα τέλη κυκλοφορίας και έχουν συμβατικές πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας, **χορηγούνται δωρεάν σήματα.**

- ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ

α) Τα τέλη κυκλοφορίας για όλα τα οχήματα εκτός από τα επιβατικά, τις δίκυκλες-τρίκυκλες μοτοσυκλέτες ιδιωτικής χρήσης, τα φορτηγά τύπου Jeep και τα τροχόσπιτα καθώς και τα τέλη για τη δοκιμαστική κυκλοφορία των αυτοκινήτων οχημάτων και τα τέλη κυκλοφορίας των δίτροχων-τρίτροχων μοτοποδηλάτων, **περιορίζονται κατά 50%**, κατά την έννοια των διατάξεων της περίπτωσης β της παραγρ.2 του άρθρου 20 του ν.2948/2001 (ΦΕΚ Α' 242), εφόσον τα οχήματα δεν κυκλοφόρησαν για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο: i) λόγω διαγραφής τους κατά το πρώτο ημερολογιακό εξάμηνο, ii) λόγω θέσης σε κυκλοφορία τους κατά το δεύτερο ημερολογιακό εξάμηνο, iii) λόγω θέσης σε ακινησία για ολόκληρο ημερολογιακό εξάμηνο. (ΣΧΕΤ:1112289/1513/ Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ.1277/4-12-2001).

β) Για όσα **επιβατικά αυτοκίνητα** στην άδεια κυκλοφορίας δεν αναγράφεται ο κυλινδρισμός κινητήρα (κυβικά εκατοστά), αλλά μόνο φορολογήσιμοι ίπποι, θα λαμβάνεται υπόψη η εξής αντιστοιχία, η οποία προκύπτει από τον τύπο «κυβικά x 0,007 = φορολογήσιμοι ίπποι», μετά από την ανάλογη στρογγυλοποίηση (άρθρο 4, ν.722/1977, ΦΕΚ Α' 299). Ο συντελεστής αυτός για τα μοτοποδήλατα ισούται με 0,013.

7) Ποιος ο χρόνος διάθεσης των ειδικών σημάτων;

Τα ειδικά σήματα τελών κυκλοφορίας έτους 2012 όλων των αυτοκινήτων οχημάτων και μοτοσυκλετών διατίθεντο **μέχρι την 31.12.2011 και με την χορηγηθείσες παρατάσεις μέχρι την 16-1-2012 (ΠΟΛ. 1262/29-12-11, ΠΟΛ. 1019/13-1-2012) .**

8) Ποιες κυρώσεις επιβάλλονται στην περίπτωση εκπρόθεσμης προμήθειας του ειδικού σήματος τελών κυκλοφορίας;

Οι κάτοχοι των οχημάτων όλων των ανωτέρω κατηγοριών έπρεπε να προμηθευτούν το ειδικό σήμα μέχρι και την χορηγηθείσα παράταση 16-1-2012

Από την ανωτέρω ημερομηνία και μετά τα οχήματα δεν μπορούν να κυκλοφορούν χωρίς το ειδικό σήμα του έτους 2012.

Υπενθυμίζεται ότι, εφόσον κάποιο όχημα δεν κυκλοφορήσει καθόλου μέσα στο 2012, λόγω θέσης του σε ακινησία (εκούσια ή αναγκαστική), κατά τα οριζόμενα στις διατάξεις των παραγρ.1 έως και 6 του άρθρου 22 του ν.2367/1953, πριν από την έναρξη του 2012, ο_ιδιοκτήτης του δεν υποχρεούται να καταβάλει τέλη κυκλοφορίας και να εφοδιασθεί με ειδικό σήμα.

Σε αντίθετη περίπτωση, εάν δηλαδή κυκλοφορήσει έστω και για ελάχιστο χρόνο χωρίς το ειδικό σήμα, οι πινακίδες και η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος αφαιρούνται με πράξη της Αστυνομικής Αρχής, από την οποία επιστρέφονται μόνο εάν ο ενδιαφερόμενος προσκομίσει το σήμα και το αποδεικτικό πληρωμής του κατά περίπτωση προστίμου.

Α. Σε περίπτωση εκπρόθεσμης (μετά δηλαδή την 31.12.2011 ή την χορηγηθείσα παράταση) προμήθειας του ειδικού σήματος (έτους 2012), καθώς και στην περίπτωση καταβολής μειωμένων τελών κυκλοφορίας επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ως εξής:

✓ Για τα Ι.Χ. επιβατικά και μοτοσυκλέτες, καθώς και τα τύπου Jeep:

α) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας κατώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται σε **30 ευρώ** (παράγραφος 2 άρθρου 28 και παράγραφος 6 άρθρου 31 ν. 2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α')).

β) Για οχήματα στα οποία αναλογούν τέλη κυκλοφορίας ανώτερα των 30 ευρώ, το πρόστιμο ανέρχεται **στο ύψος των τελών κυκλοφορίας**, που υπολογίζονται με βάση τον κυλινδρισμό του κινητήρα του οχήματος ή τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις του νόμου.

γ) Στην περίπτωση που **το όχημα απαλλάσσεται** από τα τέλη κυκλοφορίας, το πρόστιμο για την εκπρόθεσμη προμήθεια του ειδικού σήματος είναι **ίσο με το ένα δεύτερο (1/2) των τελών κυκλοφορίας** που υπολογίζονται με βάση στον κυλινδρισμό του κινητήρα ή τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) του οχήματος, πλην της περίπτωσης που τα αναλογούντα τέλη είναι κατώτερα των 30 ευρώ, οπότε, όπως προαναφέρθηκε, το πρόστιμο ανέρχεται σε **30 ευρώ**, σύμφωνα με τις προαναφερόμενες διατάξεις.

Σε περίπτωση συνιδιοκτησίας, για τα τέλη κυκλοφορίας και το τυχόν πρόστιμο ευθύνονται εις ολόκληρο όλοι οι συνιδιοκτήτες.

✓ **Για τα λοιπά οχήματα (φορηγά και λεωφορεία δημόσιας και ιδιωτικής χρήσης, επιβατικά δημόσιας χρήσης κ.λ.π.):**

α) Το πρόστιμο περιορίζεται στις περιπτώσεις αυτές **στο ήμισυ των κατά περίπτωση οφειλομένων τελών κυκλοφορίας** (παράγραφος 5 άρθρου 20 ν. 2948/2001 (ΦΕΚ 242 Α')).

β) Ειδικά, στην περίπτωση που γίνεται εκπρόθεσμη προμήθεια ειδικού σήματος **για όχημα που απαλλάσσεται των τελών κυκλοφορίας** (όπως η περίπτωση ε' της παραγρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 2367/53, π.χ. φορηγά υδροφόρα, αυτοκίνητα καθαριότητας και πυροσβεστικά, που ανήκουν σε Δήμους, Κοινότητες κ.λ.π.), **το πρόστιμο αυτό περιορίζεται στο 1/2 των τελών κυκλοφορίας** που προβλέπονται για το μη απαλλασσόμενο αντίστοιχο όχημα (παράγραφος 2 άρθρου 28 ν. 2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α')).

Β. Επιβάλλεται αυτοτελές πρόστιμο ύψους 30 ευρώ στην περίπτωση που αφαιρούνται οι πινακίδες και η άδεια κυκλοφορίας του οχήματος, με πράξη της Αστυνομικής Αρχής, επειδή δεν έφερε επικολλημένο το ειδικό σήμα, η προμήθεια του οποίου, όμως, είχε γίνει πριν από την αφαίρεση, εμπρόθεσμα ή εκπρόθεσμα (παράγραφος 2 άρθρου 28 ν. 2873/2000 (ΦΕΚ 285 Α')).

Εννοείται, βέβαια, ότι σε περίπτωση αφαίρεσης των στοιχείων κυκλοφορίας οχήματος με πράξη Αστυνομικής Αρχής, επειδή δεν έφερε ειδικό σήμα, λόγω μη προμήθειας αυτού, επιβάλλεται μόνο το ως άνω προβλεπόμενο πρόστιμο για την εκπρόθεσμη προμήθεια του σήματος και όχι και το πρόστιμο για μη επικόλληση.

9) Ποιες απαλλαγές παρέχονται από την καταβολή των τελών κυκλοφορίας; Απαλλαγές τελών κυκλοφορίας λόγω αναπηρίας.

1. Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κ.εκ. , που ανήκουν:

α) στους ανάπηρους πολέμου αξιωματικούς και οπλίτες.

β) στους ανάπηρους αξιωματικούς και οπλίτες των τριών κλάδων των Ενόπλων δυνάμεων, στους αξιωματικούς και άνδρες των Σωμάτων ασφαλείας, στους αξιωματικούς και άνδρες του Πυροσβεστικού και Λιμενικού σώματος, στους άνδρες της Αγροφυλακής καθώς και στους υπαλλήλους της Τελωνειακής Υπηρεσίας τους εντεταλμένους στη δίωξη του λαθρεμπορίου.

γ) στους πολίτες που κατέστησαν ανάπηροι κατά το από 21/4/67 έως 23/7/74 χρονικό διάστημα, συνεπεία της δράσεώς τους κατά του δικτατορικού καθεστώτος.

Σημείωση

Κατ' εξαίρεση, τα επιβατικά αυτοκίνητα για τις ανωτέρω περιπτώσεις παραπληγικών ανάπηρων και των ανάπηρων με αναπηρία 100%, δύνανται να έχουν κυλινδρισμό κινητήρα ανώτερο των 1.650 κυβικών εκατοστών.

δ) στους ανάπηρους αγωνιστές της Εθνικής Αντίστασης.

ε) στους ανάπηρους αγωνιστές του Δημοκρατικού Στρατού.

2. Στους ανάπηρους έλληνες πολίτες άνω των 4 ετών και έως 70 ετών, οι οποίοι:

- α) έχουν πλήρη παράλυση των κάτω ή άνω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών ή
- β) εμφανίζουν σοβαρή κινητική αναπηρία:
 - βα) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%.
 - ββ) του ενός ή και των δύο κάτω άκρων με συμμετοχή κινητικής αναπηρίας του ενός ή και των δύο άνω άκρων με ποσοστό αναπηρίας συνολικά όχι μικρότερο του 67%, από το οποίο το 40% τουλάχιστον από το ένα κάτω άκρο.
- γ) έχουν ολική και από τους δύο οφθαλμούς τύφλωση με ποσοστό αναπηρίας 100%.
- δ) είναι νοητικά καθυστερημένοι με δείκτη νοημοσύνης κάτω του 40% ή
- ε) πάσχουν από αυτισμό, εφόσον αυτός συνοδεύεται από επιληπτικές κρίσεις ή πνευματική καθυστέρηση ή οργανικό ψυχοσύνδρομο, οι οποίοι εξαιτίας των παθήσεων αυτών έχουν καταστεί ανάπηροι με συνολικό ποσοστό αναπηρίας από 67% και άνω, είναι ανίκανοι για εργασία και έχουν ανάγκη βοήθειας
- στ) πάσχουν από μεσογειακή αναιμία
- ζ) πάσχουν από δρεπανοκυτταρική ή μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία
- η) πάσχουν από συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφιλία).
- θ) πάσχουν από νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου ή
- ι) έχουν υποβληθεί σε μεταμόσχευση νεφρού

3. Οχήματα με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι και 2650 κ.εκ. και 3650 κ.εκ. που ανήκουν:

Σε ανάπηρους πολίτες ηλικίας άνω των 4 ετών, οι οποίοι έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω κατ'εξάιρεση απαλλάσσονται των τελών κυκλοφορίας για αυτοκίνητο μέχρι 2650 κ.εκ. και για ποσοστό αναπηρίας 100% μέχρι 3650 κ.εκ.

Σημειώσεις:

1. Οι ως άνω απαλλαγές των αναπήρων χορηγούνται εφόσον :
 - Ο ανάπηρος είναι ηλικίας από 4 μέχρι και 70 ετών κατά την πρώτη χορήγηση της απαλλαγής .
 - Η κυριότητα του οχήματος ανήκει 100% στον ανάπηρο, όπως αυτή προκύπτει από την άδεια κυκλοφορίας του οχήματος.
 - Η πάθηση από την οποία πάσχει ο ανάπηρος να εμπίπτει στις προαναφερόμενες διατάξεις και να προκύπτει από:
 - α) σχετική βεβαίωση της Πρωτοβάθμιας ή Δευτεροβάθμιας Νομαρχιακής επιτροπής για περιπτώσεις για τις οποίες εκδόθηκε σχετική ιατρική γνωμάτευση **πριν την 1-9-2011**.
 - β) Βεβαίωση των ΚΕ.Π.Α. (Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας) για νέες υποθέσεις όπου για πρώτη φορά κρίνονται οι ενδιαφερόμενοι καθώς και για εκκρεμείς υποθέσεις όπου ήδη έχουν κατατεθεί δικαιολογητικά αλλά δεν πραγματοποιήθηκε εξέταση ούτε εκδόθηκε σχετική γνωμάτευση μέχρι **την 31-8-2011**.

Ο ανάπηρος δεν έχει στην κατοχή του άλλο όχημα στο οποίο να έχει χορηγηθεί απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας (όπως αυτό προκύπτει από σχετική υπεύθυνη δήλωση).

Η απαλλαγή των τελών κυκλοφορίας χορηγείται μόνο με την έκδοση σχετικής απόφασης του Προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. και αφορά στα επόμενα έτη από την έκδοσή της, με εξαίρεση τα νέα οχήματα τα οποία θα λαμβάνουν απαλλαγή και για το πρώτο έτος ταξινόμησης.

 - Για αυτοκίνητο που ανήκε σε θανόντα ανάπηρο, στον οποίο είχε χορηγηθεί απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας λόγω της αναπηρίας του, οι κληρονόμοι, στους οποίους περιέρχεται αυτό οφείλουν τέλη κυκλοφορίας από το επόμενο του θανάτου του κληρονομούμενου ημερολογιακό έτος.

10) Ποια πρόσωπα - φορείς διαθέτουν τα ειδικά σήματα τελών κυκλοφορίας;

α) Για τα Ι.Χ. αυτοκίνητα:

- Οι Τράπεζες, το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο Ελλάδος, τα Ελληνικά Ταχυδρομεία (ΕΛ.ΤΑ.) και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων όπου ανατίθεται κατ' έτος η διάθεση, με σχετική υπουργική απόφαση, με βάση τους όρους της απόφασης αυτής.

- Οι Δ.Ο.Υ. για ορισμένες περιπτώσεις που παρουσιάζουν προβλήματα και για όλες τις περιπτώσεις της εκπρόθεσμης προμήθειας καθώς και για τα αυτοκίνητα που τίθενται για πρώτη φορά σε κυκλοφορία.

β) Για τα Δ.Χ. αυτοκίνητα: Σε κάθε περίπτωση οι Δ.Ο.Υ.

11) Πως χορηγείται προσωρινή άδεια κυκλοφορίας;

Αρμόδια υπηρεσία για την χορήγηση της προσωρινής άδειας και την έκδοση πινακίδας «Μ» είναι η Δ.Ο.Υ. (από 1-3-2004, σύμφωνα με την υπ' αριθ. 1109354/1188/Τ&Ε.Φ./ΠΟΛ 1132/3-12-2003).

Η προσωρινή άδεια χορηγείται σε εξαιρετικές περιπτώσεις, που αναφέρονται κατωτέρω και μόνο για δύο (2) ημέρες το μήνα, με την καταβολή **4 ευρώ** την ημέρα:

α) Για τα ανάρριθμα αυτοκίνητα μόνο για τη μεταφορά τους από τον τόπο αγοράς ή τελωνισμού στον τόπο ταξινόμησης, ή για έλεγχο από το Κ.Τ.Ε.Ο. ή σε ειδικά συνεργεία για μετατροπή, προσθήκη αμαξωμάτων ή άλλων τεχνικών στοιχείων.

β) Για τα ενάρριθμα αυτοκίνητα που βρίσκονται σε ακινησία μόνο για δοκιμή, επισκευή ή πώληση αυτών.

12) Ποια δικαιολογητικά απαιτούνται για τη θέση σε ακινησία των αυτοκινήτων οχημάτων.

α) Εκούσια ακινησία

Για τα επιβατικά ιδιωτικής χρήσης αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες, κατατίθενται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. φορολογίας:

- Δήλωση ακινησίας.

- Τα στοιχεία κυκλοφορίας (άδεια και πινακίδες κυκλοφορίας).

- Δήλωση του Ν. 1599/1986 ότι η ακινητοποίηση του οχήματος γίνεται σε κλειστό ιδιωτικό χώρο καθώς και τα στοιχεία του ιδιοκτήτη αυτού.

Για τα Επαγγελματικά αυτοκίνητα Ιδιωτικής χρήσης (Φ.Ι.Χ.) οι ακινησίες αυτών γίνονται στις αρμόδιες Νομαρχιακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων. Σε περίπτωση που τα στοιχεία κυκλοφορίας θα υποβληθούν στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. , θα πρέπει αυτά να διαβιβασθούν στις ανωτέρω Υπηρεσίες.

α) Αναγκαστική ακινησία

Απαιτούμενα Δικαιολογητικά κατά περίπτωση:

α) **Ανωτέρα βία:** (Καταστροφή, πυρκαγιά κ.λ.π.).

Βεβαίωση ολοσχερούς καταστροφής από Δημόσια Αρχή.

β) **Κλοπή:**

Βεβαίωση Αστυνομίας ότι έχει καταγγελθεί η κλοπή και ότι σχηματίστηκε δικογραφία και απεστάλη στον Εισαγγελέα.

γ) Υπεξαίρεση, Κατάσχεση κ.λ.π.

Καταδικαστική απόφαση δικαστηρίου.

δ) Κυκλοφορία στο εξωτερικό.

Βεβαίωση των αρχών του κράτους κυκλοφορίας του αυτοκινήτου, με επίσημη μετάφραση από τις Ελληνικές Προξενικές Αρχές.

ΠΡΟΣΟΧΗ: Στην περίπτωση της αναγκαστικής ακινησίας, όπου τα στοιχεία κυκλοφορίας δεν είναι κατατεθειμένα στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., οι κάτοχοι των οχημάτων υποχρεούνται να προμηθευτούν το σήμα **χωρίς πρόστιμο, εντός 10 ημερών** από το γεγονός που αίρει την ακινησία π.χ. α) προκειμένου περί κλοπής, από την απόδοση του οχήματος στον κάτοχο και β) εξόδου στο εξωτερικό, από την είσοδό του στη χώρα κ.λ.π.

13) Ποιες ενέργειες απαιτούνται για την άρση της ακινησίας επιβατικών ιδιωτικής χρήσης αυτοκινήτων και μοτοσικλετών;

- Ο κάτοχος του οχήματος υποβάλλει αίτηση στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

- Καταβάλλει τα τέλη κυκλοφορίας, με την προμήθεια του ειδικού σήματος, καθόσον δεν αίρεται η ακινησία εάν ο κάτοχος του οχήματος δεν προμηθευτεί προηγουμένως το ειδικό σήμα τελών κυκλοφορίας του έτους κατά το οποίο γίνεται η άρση.

Στην περίπτωση που η ακινησία έχει λάβει χώρα πριν από την έναρξη του έτους, κατά το οποίο πραγματοποιείται η άρση, και το όχημα παρέμεινε σε ακινησία για όλο το έτος, το ειδικό σήμα χορηγείται χωρίς πρόστιμο.

14) Πως πραγματοποιείται η οριστική διαγραφή των οχημάτων;

Η οριστική διαγραφή των οχημάτων, στις περιοχές της χώρας όπου έχει αρχίσει η εφαρμογή του Π.Δ.116/2004, γίνεται με την παράδοση αυτών στις αδειοδοτημένες από την Ε.Δ.Ο.Ε.(ΤΗΛ 2106899039 ή www.edoe.gr) εγκαταστάσεις ανακύκλωσης οχημάτων, προκειμένου να εκδοθούν τα πιστοποιητικά καταστροφής και να ολοκληρωθεί η διαγραφή τους.

Στις λοιπές περιοχές της χώρας, αρμόδιες για την οριστική διαγραφή των οχημάτων είναι οι Νομαρχιακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων.

Β. ΤΕΛΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ

1. Έκδοση άδειας κυκλοφορίας (άρθρο 26 ν. 2873/2000, Υπ. Οικ. 1113309/1303/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ. 1300/13-12-2000).

- Για την έκδοση της άδειας κυκλοφορίας αυτοκινήτου οχήματος και μοτοσικλέτας, επιβάλλεται τέλος άδειας οχήματος, ως εξής:

A. Ιδιωτικής χρήσης.

α) Μοτοσικλέτες	9	ΕΥΡΩ
β) Λοιπά οχήματα	75	»

B. Δημόσιας χρήσης.

α) Μοτοσικλέτες	30	ΕΥΡΩ
β) Λοιπά οχήματα	100	»

Επίσης το ανωτέρω τέλος επιβάλλεται και για την περίπτωση αντικατάστασης ή ανανέωσης της άδειας κυκλοφορίας οχήματος.

2. Μεταβίβαση αυτοκινήτων, μοτοσικλετών και μοτοποδηλάτων (άρθρο 27 ν. 2873/2000, Υπ. Οικ. 1113309/1303/Τ.&Ε.Φ./ΠΟΛ.1300/13-12-2000 και άρθρο 57 (παρ. 2) ν. 3283/2004).

2.1. Από επαχθή αιτία.

Για μεταβίβαση αυτοκινήτων και μοτοσικλετών από επαχθή αιτία (**πώληση**) επιβάλλεται **τέλος μεταβίβασης** οχήματος, σύμφωνα με τις πιο κάτω διακρίσεις:

α) Επιβατικά Ι.Χ. αυτοκίνητα και μοτοσικλέτες:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Κινητήρας σε κυβ. εκατ.</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως - 400	30 ΕΥΡΩ
B	401 - 800	45 »
Γ	801 - 1300	60 »
Δ	1301 - 1600	90 »
E	1601 - 1900	120 »
ΣΤ	1901 - 2500	145 »
Z	2501 και άνω	205 »

β) Φορτηγά Ι.Χ. αυτοκίνητα:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 3.500	30 ΕΥΡΩ
B	3.501 - 10.000	45 »
Γ	10.001 - 20.000	75 »
Δ	20.001 - 30.000	120 »
E	30.001 - 40.000	145 »
ΣΤ	40.001 και άνω	175 »

γ) Λεωφορεία Ι.Χ. αυτοκίνητα:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Θέσεις καθήμενων</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 33	75 ΕΥΡΩ
B	34 - 50	105 »
Γ	51 και άνω	135 »

δ) Επιβατικά Δ.Χ. αυτοκίνητα (με ή χωρίς μετρητή) μαζί με την άδεια κυκλοφορίας 190 ΕΥΡΩ.

ε) Φορτηγά Δ.Χ. αυτοκίνητα μαζί με την άδεια κυκλοφορίας:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Μικτό βάρος σε χιλιόγραμμα</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	μέχρι 3.500	75 ΕΥΡΩ
B	3.501 - 10.000	160 »
Γ	10.001 - 20.000	235 »
Δ	20.001 - 30.000	350 »
E	30.001 - 40.000	455 »
ΣΤ	40.001 και άνω	560 »

στ) Λεωφορεία Δ.Χ. αυτοκίνητα μαζί με την άδεια κυκλοφορίας:

<u>Κατηγορία</u>	<u>Θέσεις καθήμενων και ορθίων</u>	<u>Τέλος μεταβίβασης</u>
A	έως 50	350 ΕΥΡΩ
B	51 και άνω	530 »

- Το πιο πάνω τέλος **δεν προσαυξάνεται** με εισφορά ΟΓΑ, γιατί δεν είναι τέλος χαρτοσήμου.

- Όταν μεταβιβάζεται ποσοστό αυτοκινήτου το τέλος **επιμερίζεται αναλόγως**.

- Στο ανωτέρω τέλος **δεν υπόκεινται** οι μεταβιβάσεις που εμπίπτουν στο καθεστώς του φόρου προστιθέμενης αξίας. Στις μεταβιβάσεις αυτές **δεν επιβάλλεται** ούτε ο πόρος υπέρ του Ταμείου Νομικών.

- **Το τέλος αυτό καταβάλλεται πριν τη μεταβίβαση.**

ζ) Για τη μεταβίβαση από επαχθή αιτία μοτοποδηλάτου με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 50 κ.ε. επιβάλλεται τέλος 15 ΕΥΡΩ, χωρίς προσαύξηση με εισφορά ΟΓΑ, ανεξάρτητα από την αξία του μοτοποδηλάτου. Επίσης **δεν επιβάλλεται** τέλος χαρτοσήμου.

- Στο πιο πάνω τέλος **δεν υπόκεινται** οι μεταβιβάσεις που εμπίπτουν στο καθεστώς του Φ.Π.Α.

- Το πιο πάνω τέλος **επιμερίζεται αναλόγως** όταν μεταβιβάζεται ποσοστό.

- **Το τέλος καταβάλλεται πριν τη μεταβίβαση.**

2.2. Από χαριστική αιτία.

Για τη μεταβίβαση από χαριστική αιτία (δωρεά - γονική παροχή) δημόσιας χρήσης αυτοκινήτου επιβάλλεται εισφορά υπέρ ΤΣΑ 3% στη συνολική αξία.

Η εισφορά αυτή δεν επιβάλλεται στη μεταβίβαση **από χαριστική αιτία** άλλων αυτοκινήτων οχημάτων, μοτοσικλετών ή μοτοποδηλάτων.

2.3. Αρμόδια Υπηρεσία για την ολοκλήρωση της μεταβίβασης.

Από 1.4.2004, το τέλος αδείας οχήματος και το τέλος μεταβίβασης αυτοκινήτου οχήματος εισπράττονται υπέρ της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης (άρθρο 27, Ν. 3220/2004).

Γ. ΘΕΜΑΤΑ ΤΕΛΩΝ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

1. Βεβαιώσεις, πιστοποιητικά, αντίγραφα κ.τ.λ.

Οι βεβαιώσεις, τα πιστοποιητικά καθώς και τα αντίγραφα και αποσπάσματα εγγράφων, τόσο αυτά που εκδίδονται από την υπηρεσία όσο και αυτά που προσκομίζονται σ' αυτή δεν υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου. Επίσης δεν υπόκειται σε τέλος χαρτοσήμου η κύρωση του γνησίου της υπογραφής.

2. Μισθώματα ακινήτων.

Τα μισθώματα των ακινήτων υπόκεινται σε τέλος χαρτοσήμου, που μαζί με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ ανέρχεται σε ποσοστό 3,6%. Το τέλος αυτό οφείλεται σε κάθε περίπτωση ακόμα κι αν ο ιδιοκτήτης είναι κάτοικος εξωτερικού. Το θέμα του βάρους του ανωτέρου τέλους είναι θέμα συμφωνίας μεταξύ των συμβαλλομένων (ιδιοκτήτη και ενοικιαστή). Εάν δεν υπάρχει συμφωνία το τέλος βαρύνει τον ιδιοκτήτη και ενοικιαστή εξ ημισείας. Όταν ο ένας απαλλάσσεται από τα τέλη χαρτοσήμου, αυτά βαρύνουν εξ ολοκλήρου τον αντισυμβαλλόμενο.

Τα τέλη χαρτοσήμου συμβεβαιώνονται και συνεισπράττονται μαζί με το φόρο εισοδήματος, που αναλογεί στο εισόδημα από οικοδομές, σύμφωνα με την ακολουθούμενη για το φόρο αυτό διαδικασία.

Εξαιρετικά, από 1-1-2007 έως 31-12-2007, στα μισθώματα των κατοικιών γενικά και σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ 4 του άρθρου 3 του ν.3522/2006 το τέλος χαρτοσήμου από 3,6% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ) μειώνεται στο 1,8% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ) και από 1/1/2008 αυτό καταργείται. Στα μισθώματα των επαγγελματικών χώρων, γραφείων, γηπέδων, αποθηκών κ.λ.π. το τέλος χαρτοσήμου δεν αλλάζει, παραμένει δηλ στο 3,6% (με την εισφορά υπέρ ΟΓΑ).

3. Εργολαβικές συμβάσεις.

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ν.3427/2005 που ισχύει από 1/1/2006 (ΦΕΚ Α 312/27-12-2005), τα εργολαβικά προσύμφωνα ανέγερσης οικοδομής με το σύστημα της αντιπαροχής ποσοστών οικοπέδου που η άδεια οικοδομής εκδίδεται μετά την 1/1/2006, ανήκουν στο πεδίο του Φ.Π.Α.

Με τις διατάξεις του άρθρου 26 του ν.3522/2006(ΦΕΚ Α276/22-12-2006) διευκρινίζεται ότι για τα παραπάνω εργολαβικά, όταν αυτά καταρτίζονται μετά την 1/1/2006 αλλά η άδεια οικοδομής έχει εκδοθεί πριν την ημερομηνία αυτή, δηλαδή μέχρι 31-12-2005, εξακολουθούν να υπάγονται στα τέλη χαρτοσήμου .

4. Κατάργηση τελών χαρτοσήμου.

Α. Καταργήθηκαν από 1-1-2002 τα τέλη χαρτοσήμου που επιβάλλονταν στις κατωτέρω περιπτώσεις:

α) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αποδοχών από μίσθωση εργασίας για απασχόληση με οποιαδήποτε μορφή και οπωσδήποτε αμειβόμενη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

β) στις εξοφλήσεις κάθε είδους αμοιβών για απασχόληση με οποιαδήποτε νομική σχέση που δημιουργεί δεσμούς εξάρτησης ως προς τους όρους απασχόλησης ή την αμοιβή και συνεπάγεται την ευθύνη του εργοδότη, περιλαμβανομένων και των εκτός έδρας αποζημιώσεων ή εξόδων κίνησης,

γ) στις εξοφλήσεις κάθε είδους συντάξεων και ασφαλιστικών παροχών ή βοηθημάτων που καταβάλλονται στους δικαιούχους από τον οικείο φορέα ή ασφαλιστικό οργανισμό,

δ) στις εξοφλήσεις αποζημιώσεων από εργατικό ατύχημα ή λόγω λύσης της σχέσης εργασίας,

ε) στις συναλλαγματικές και στα γραμμάτια σε διαταγή και στους τόκους που απορρέουν από αυτές,

στ) στις βεβαιώσεις που χορηγούνται από τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.) για την υποβολή δήλωσης έναρξης εργασιών ή μεταβολής εργασιών.

Β. Καταργήθηκε η αξία της υπεύθυνης δήλωσης που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του ν. 1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α'). Η δήλωση αυτή συντάσσεται πλέον σε απλό χαρτί στο οποίο αναγράφονται τα στοιχεία που προβλέπονται από την απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης ΔΙΑΔΠ/Α1/18368/25-9-2002 (ΦΕΚ 1276Β/1-10-2002). Τα έντυπα της υπεύθυνης δήλωσης και της αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης διατίθενται στους ενδιαφερόμενους από τις δημόσιες αρχές, για θέματα αρμοδιότητάς τους (παρ. 1 και 2). Επίσης τα ανωτέρω έντυπα μπορεί να διατίθενται στους ενδιαφερόμενους και μέσω διαδικτύου (παρ. 9).

Γ. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου ασφαλιστικών πράξεων.

- Με τις διατάξεις του άρθρου 20 του ν. 3091/2002 (ΦΕΚ 330 Α') καταργήθηκε από 1-1-2003 το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν στις αποδείξεις πληρωμής αποζημιώσεων που καταβάλλονται από ασφαλιστικές εταιρείες για ασφαλίσεις κάθε φύσης, καθώς και στους συμβιβασμούς που αφορούν στις αποζημιώσεις αυτές.

- Με τις διατάξεις της παρ. 10 του άρθρου 71 του ν. 3746/2009 (ΦΕΚ 27 Α'), καταργήθηκε από 1-1-2009, το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν στις αποδείξεις πληρωμής ασφαλιστρών για κλάδους ασφαλίσεων ζωής και κατά ζημιών, στις αποδείξεις πληρωμής εξαγορών ασφαλιστηρίων ζωής και στους τυχόν απορρέοντες από ασφαλιστικές αποζημιώσεις τόκους.

Δ. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου επί ορισμένων συμβάσεων δανείου.

α) Με τις διατάξεις της παρ. 14 του άρθρου 20 του Ν. 3227/2004 (ΦΕΚ Α 31/9-2-2004) καταργήθηκε από 6 Φεβρουαρίου 2004 το τέλος χαρτοσήμου που επιβαλλόταν για τις συμβάσεις δανείων που χορηγεί ο Ο.Ε.Κ. στους δικαιούχους του και στους τόκους που απορρέουν από αυτά.

β) Με τις διατάξεις της παρ.1 του άρθρου 18 του ν.3470/2006(ΦΕΚ Α132/28-6-2006) καταργείται το τέλος χαρτοσήμου στα δάνεια που χορηγούνται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων στους τόκους και στα παρεπόμενα σύμφωνα αυτών. Η κατάργηση ισχύει από 28-6-2006 , ημερομηνία δημοσίευσης του νόμου και στη συνέχεια με τις διατάξεις της παρ.5 του άρθρου 25 του ν. 3867/2010 (Α 128/2010) επεκτείνεται η εφαρμογή της παρ. 1 του άρθρου 18 του ν. 3470/2006 από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού και στα δάνεια που έχουν χορηγηθεί από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέχρι 27-6-2006.

Ε. Κατάργηση τέλους χαρτοσήμου επί των καθαρών κερδών των Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε.

Με τις διατάξεις του άρθρου 22 του Ν. 3296/2004 (ΦΕΚ Α253/14-12-2004) καταργείται από 1/1/2005 το τέλος χαρτοσήμου 1% που επιβαλλόταν στα καθαρά κέρδη των ομόρρυθμων, ετερόρρυθμων και περιορισμένης ευθύνης εταιρειών, των κερδοσκοπικών συνεταιρισμών, των κοινοπραξιών, των αστικών εταιριών και κοινωνιών αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση και αφορούν διαχειριστική περίοδο που αρχίζει από 1-1-2005 και μετά.

Τελευταία ενημέρωση:10/4/2012

Τηλ. επικοινωνίας για παροχή διευκρινίσεων σε θέματα Τελών και Ειδικών Φορολογιών: 210-3642922, 3642570